

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredne nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.
UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.
TELEFON ŠTEV. 2832.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisemnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Vedno enaki.

Bilo je po skupščinskih volitvah leta 1923, ko je praznovala SLS svojo prvo povojno volivno zmago in izbrisala utis težkega poraza iz leta 1920. Takrat se je dogodilo v unionski kavarni, da je odličen voditelj tedaj močnega avtonomiističnega gibanja dejal voditelju SLS iz laičnih vrst, da se ima SLS za svojo zmago zahvaliti tudi avtonomistom in njih glasilu. Bila je to samo priprosta, a zato tem bolj resnična konstatacija. Laični voditelj SLS pa je to priprosto konstatacijo kvitiral s temi visokoletečimi besedami: »Kaj pa ste hoteli storiti, vi avtonomisti, saj ste morali nas voliti!«

Na ta dogodek se ne hote spominjamo, ko opazujemo toliko naših strankarskih voditeljev in predvsem one cenjene SLS. Po mnenju teh voditeljev obstoji vsa modrost volivne tehnike samo v tem, da nima volivec med postavljenimi kandidaturami nobene izbire. Ali voli SDS, ali pa voli SLS. Druge izbire ni in zato bomo mi od SLS dobro odrezali, ker je naša reputacija boljša. Tako računajo in ta račun je rodil tudi četrtkov sklep ljubljanskih zaupnikov SLS. Ta račun pa je napačen od temelja. In čas bi bil, da bi ga enkrat spoznali tudi naši strankarski magnati.

Zakaj ta račun ima predvsem to posledico, da je število onih, ki se odzovejo svoji volivni dolžnosti stalno manjše. Nič ni namreč bolj naravnega ko to, da volivec sploh ne gre na volišče, če pa mu ni dano, da bi vsaj deloma glasoval po svojem prepričanju. Zato je čisto naravno, da je ostalo leta 1925 v Ljubljani doma še 3638 volivcev, pri oblastnih volitvah leta 1927 pa že 4831 volivcev. In če gre tako naprej, bo letos ostalo doma že preko 5000 volivcev in najmočnejša stranka v Ljubljani bodo nevolivci. Da pa je ta politična apatija pri vsej svoji razumljivosti skrajno škodljiva, je jasno za vsakogar, ki je pristaš prave demokracije.

Račun naših strankarskih vodstev pa je zgrešen še v drugem oziru. Absolutno namreč ni res, da bi moral volivec vedno poslušati ta diktat, da ima izbrati samo med dvema strankama. To tem manj, ker prav gotovo ni nobena slovenska stranka tako idealno dobra, da si volivec ne bi mogel misliti boljši. Zato je prav zelo mogoče, da si volivec sam postavi še tretjo stranko in danes se ta volja pojavlja prav zelo živo. Tako je želja po posebnih uradniških kandidaturi zelo živa, enako pa je tudi zelo mogoče, da pride do bloka vseh naprednih strank brez SDS in da bodo ta blok vsi slovenski gospodarski in inteligenčni krogi zelo krepko podprli. Je pač stvar taka, da so volivni rezultati znani šele po volitvah in da so pred volitvami mogoča samo ugibanja.

Nekateri krogi se očitno silno motijo o dejanskem položaju. Mislijo, da popolnoma zadostuje, če izkoriščajo boj naprednih krogov za zmago pravih demokracijskih načel in da jim že samo to izkoriščanje daje pravico komande. Kakor so nekoč živeli od boja drugih za avtonomistično misel, tako mislijo sedaj živeti od boja drugih proti SDS. Mislimo pa, da je ta račun silno zmoten.

Ne gre po starih metodah in ne gre. Med staro šaro pa ne spada samo boj med klerikalci in liberalci, temveč tudi mnenje, da bodo eni večno komandirali, drugi pa ubogali. Sedaj je geslo časa sodelovanje vseh in v državi je zmagala ideja sporazuma, pa čeprav še zelo v skromni obliki. Nikjer pa ni rečeno, da se ta oblika ne bi mogla izpopolniti in zato se motijo tisti, ki mislijo, da je po-

Volivni sporazum med kmetijci in HSS dosežen.

Beograd, 2. julija. Včeraj je HSS prejela poročilo, da sta inž. Košutić in dr. Kežman neovirano vršila agitacijo po Sandžaku, v Črni gori, Boki Kotorski in južni Dalmaciji.

Inž. Košutić bi bil moral sinoči prispeti v Zagreb, medtem ko sta dr. Kežman in Drlijević ostala v teh krajih, da nadaljujeta z agitacijo, organizacijo in volilno kampanjo. V vrstah HSS se poudarja, da se vsa organizacija vrši neovirano in uspešno. Dne 6. julija se bo vršil sestanek izvršilnega odbora in vodstva Narodne seljačke stranke v Zagrebu. Na tem sestanku se bodo proglasile kandidature za te parlamentarne volitve in se bo izdelal volilni proglas na narod.

Glede kandidatur v obeh oblastih Slovenije je dosežen skorazum med Slovensko kmetjsko stranko in HSS. Po tem sporazumu bo v mariborskem okrožju nosilec liste Stjepan Radić, v ljubljanskem pa Ivan Pucelj. Poleg drugih kandidatov je zanimiva tudi kandidatura Prepeluha, ki bo kandidiral na sigurnem mestu. Dr. Kukovec, bivši demokratski minister v radikalno-demokratski koaliciji bo postavljen na listo Narodne seljačke stranke v Ptuju. V Ljubljani bo kandidiral dr. Marušić, glavni sekretar kmetjske stranke. Baron Shvegl, ki je spremljal Pavla Radića na potovanju po Južni Srbiji bo kandidiral v Južni Srbiji.

Tajna špijonažna pisarna Italije v Beogradu.

POVSODI ITALIJANSKI PRSTI.

Beograd, 2. julija. 27. junija se je izvršil v Bitoljski ulici v Beogradu spopad med zastopnikom ameriškega kapitala Conte Conestabile della Staffa in pomočnikom francoskega vojaškega atašeeja v Beogradu. Conte Conestabile je artiljerijski podpolkovnik in je imel kot višji dostojanstvenik pristop v vse odlične beograjske kroge. Zadnji čas so se o njem razširile vesti, da stoji z italijanskim informacijskim uradom v zvezi; posebno pa je te vesti širil napadeni pomočnik francoskega vojaškega atašeeja.

Radi tega je nastal med obema spopad v Bitoljski ulici. V stvar se je vmešala tudi policija, ki je odredila, da se Conte Conestabile della Staffa izžene iz naše države, ker je napadel uradnika francoskega atašeeja v Beogradu. Italijanski poslanik Bodrero se je radi konflikta med obema oficirjema zavzel in šel dvakrat k našemu zunanjemu ministru dr. Voji Marinkoviću. Bodrero je dosegel, da je mogel Conte Conestabile della Staffa oditi iz Jugoslavije brez spremstva naših organov.

SEJA VLADE.

Beograd, 2. julija. Včeraj popoldne se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo večinoma o tekočih resornih zadevah. Sklenilo se je, da se smejo pokojnine izplačevati upokojevcem tudi v slučaju, če se ti nahajajo v inozemstvu. Rešeno je bilo na tej seji tudi vprašanje uredbe o prevodbi kronskih upokojevcem na dinarske. Prevredba se bo izvedla postopoma, ker finančna sredstva ne dopuščajo, da bi se izplačilo izvršilo na en mah.

Na predlog ministra za šume in rudnike je bil potrjen in sprejet pravilnik za oddajo gradbenega materiala v Bosni in Hercegovini.

V področju poštnega ministrstva je bilo sklenjeno, da se odpravi poštna direkcija v Zemunu, in da se ta priključi beograjski poštni direkciji. Tudi pošto ravnateljstvo v Cetinju je odpravljen.

Med Sarajevom in Mostarjem se bo zgradil čez Neretvo moderen most, za kar je bil odobren kredit 720.000 Din. Ministrski svet je nadalje odobril, da sme minister prometa naročiti za 10 milijonov dinarjev potrebnega železniškega materiala za popravilo prog. Naročilo se naj izvrši v prvi vrsti doma.

Nato je bilo rešenih še nekoliko drugih resornih vprašanj, nakar se je seja ob 9. uri zaključila.

litika izvršenega dejstva najvišji adut. So tu še drugi aduti in tudi oni morejo biti izigrani.

Vemo, da naša odkrita beseda ne bo povsod dobro sprejeta, vemo pa tudi, da jo odobravajo vsi, ki so komande siti, pa naj pride to od te ali one strani. Ne strankarska vodstva, temveč volivci imajo odločevati in da bo njih odločitev lažja, smo napisali te besede, pa naj bo zamera še tako huda. Na vse zadnje vendar ni naša krivda, če so ostali nekateri vedno enaki in če nočejo razumeti, da je po vojni nastala nova doba, v kateri ima volivec pač malo več kot eno samo izbiro.

Intervencija velesil propadla.

Beograd, 2. julija. Včeraj se je razširila v Beogradu vest, da namerava naša vlada sporočiti velesilam, da je od demarše velesil že preteklo deset dni in da se zdi, da je ta intervencija propadla. Naša vlada naj bi zahtevala od Albanije, da v roku 48 ur izpusti Gjuraškovića na svobodo, ker bi sicer naša vlada smatrala, da ima proste roke in da ukrene potrebne odredbe.

Beograd, 2. julija. Po demarši velesil v Beogradu in Tirani se je pričakovalo, da bo spor v najkrajšem času likvidiran. A do tega ni prišlo, smatra se, da je nastal zastoj zaradi tega, ker so se s strani predstavnikov velesil pojavili neki novi momenti, ki so napravili zmedo v Tirani.

Nekateri listi so prinesli včeraj vesti o nelojalnem postopanju francoskega poslanika v Tirani napram naši državi. Z merodajne strani se kategorično demanetirajo te vesti, ki so bile lansirane v nekatere liste. Poudarja se tudi, da so bile tudi izjave, ki jih je podal dr. Marinković, nepravilno pojmovane, ker se drži francoska vlada v pogledu Albanije onih načel, ki jih praznava tudi naša vlada.

MED RADIKALI IN MUSLIMANI SE NI SPORAZUMA.

Beograd, 2. julija. Zaradi sporov, ki obstojajo med muslimani in radikalnim delom vlade, se je včeraj sestal dr. Spahović z Veljo Vukičevićem in mu razložil vsa vprašanja, ki jih je treba rešiti. Vsi ti spori pa, kolikor se dosedaj doznava, niso izravnavani. V muslimanskih vrstah obstoja še ista nervoznost ko prej in oni smatrajo, da se bližajo resni dnevi, ko se bo moral radikalni del vlade vendar že enkrat jasno opredeliti.

Ako Velja Vukičević ne ugotovi zahtevam muslimanov, ni izključeno, da bi lahko prišlo do izpremembe sedanje vladne kombinacije.

BYRD V PARIZU.

Pariz, 2. julija. Kapitan Byrd in njegovi tovariši se počutijo zdrave, samo nekoliko trudni so. Byrd je odšel na odhiti v okolico Pariza.

PONESREČENI POSKUSI KOMUNISTOV, DA BI UMORILI KOVERDO.

Varšava, 2. julija. Komunisti, nahajajoči se na železniškem kolodvoru so sinoči skušali usmrtiti Borisa Koverdo, ki je pred nedavnim časom umoril sovjetskega poslanika v Varšavi — Volkova. Skušali so najprej Koverdo kamenjati. Ker se jim s tem namera ni posrečila, so mu hoteli zastrupiti jedi in pijočo. Tudi ta namera se komunistom ni posrečila.

SILEN VIHAR V LENINGRADU.

Riga, 2. julija. Včerajšnja noč je divjala ob obalah Neve in v Leningradu velika nevihta. Neva in prekopi, ki so zvezani z reko so prestopili svoje bregove. Veter je napravil v pristaniščih veliko škode. Mnogo malih jacht in ladij se je potopilo. Mnogo hiš v Leningradu je razkritih, telefonske napeljave so razdejane, žice potrpane. Več oseb je tudi utonilo.

RAZBOJNIŠTVO NA KITAJSKEM CVETE.

Hongkong, 2. julija. Te dni se je izvršil razbojniški napad na nekega Nemca in njegovo ženo. Oba sta težko ranjena. Ranjeni so bili tudi ljudje, ki so prišlo napadenima na pomoč.

PASIČEVCI BREZ ORIJENTACIJE.

Beograd, 2. julija. Od 5. do 6. in pol popoldne se je vršila seja izvršilnega odbora radikalne stranke. Seji je predsedoval Marko Trifković. Razpravljalo se je o čisto strankarskih vprašanjih, a so se vzeli v pretres tudi spori zaradi srezkih kandidatov in razni administrativni spori.

Marko Trifković se je po seji odpeljal v hotel »Pariz«, kjer ga je pričakoval Aca Stanojević. Trifković in Stanojević morata določiti, kdaj naj se sestane ožji glavni odbor radikalne stranke, ki bo meritorno razpravljati o vseh strankarskih in političnih vprašanjih in o vprašanju objave proglasa radikalne stranke. Radikali se pa sicer drže precej zapeto in tudi o delu izvršilnega odbora niso hoteli dati nikakih obvestil. Ta rezerviranost se tolmači tako, da se radikali boje, da bi se pred sejo glavnega odbora stranke lahko prenačili in sklenili kaj takega, kar bi jim pozneje prineslo škodo.

NEZADOVOLJNI DEMOKRATI.

Beograd, 2. julija. Sinoči je imel demokratski klub konferenco, na kateri se je razpravljalo o vprašanju izprememb v uradništvu. Ugotovilo se je, da jim dela Velja Vukičević v tem oziru velike težkoče. Za vsako izmenjavo srezkega poglavarja je treba celo vrsto konferenc in intervencij.

Demokrati zahtevajo, da se sestavi komitet ministrov, kakor je to bilo prej, in da naj ta komitet pretresa vprašanje uradništva. Demokrati bodo počakali še na konferenco med dr. Spahovićem in Veljo Vukičevićem in bodo šele nato storili konkretne sklepe.

KEMAL PAŠA V CARIGRADU.

Carigrad, 2. julija. Predsednik turške republike Kemal paša je prišel včeraj ob 7. v Carigrad. To je njegov prvi poset v Carigradu, odkar se je pričel boriti za svobodo in obnovev turške republike.

Glas ljudstva.

Prejeli smo dva nad vse značilna dopisa, ki jasno dokazujeta, kaj hoče in zahteva ljudstvo od svojih poslancev in političnih strank. Oba dopisa pa tudi dokazujeta, kako silno je ljudstvo razočarano nad dosedanjim delom ljudi, katerim je izročilo svoje politično moč in kako se zato potrpežljivost slovenskih volivcev bliža svojemu koncu. In prav je tako!

Prvi dopis se glasi:

POZIV VSEM DRŽAVNIM USLUŽBENCEM IN UPOKOJENCEM.

»Vseh strankarskih obljub smo že siti in se bo treba vseh tistih, ki nas s političnimi frazami ob volitvah lovijo za strankarske namene, popolnoma otresti.

Sedaj pišejo listi, da dobe državni uslužbenci in upokojenci njih razlike (ni čisto točno, op. ured.) izplačane iz dolarskega posojila.

Kdaj se bo to zgodilo?

Mislino, da je to zopet le voliven manever.

Predlagam zato vsem prizadetim, da brez razlike na strankarsko pripadnost sklenemo, da bomo zaupali svoje glasove dne 11. septembra samo oni stranki, ki nam vsaj do 10. septembra zasigura izplačilo zaostalih razlik.

Seveda mora stranka podati nedvomen dokaz, da bodo razlike tudi resnično izplačane.

Ce tega dokaza nobena stranka ne poda, potem je treba, da iz svoje srede izvolimo poštene ljudi, ki so izven vsakega strankarskega življenja.

Zakaj samo strankarstvo nas je privedlo v bedo. Druginja raste, kljub temu pa se nam kruhoborcem odščitlje pri plačah, naše državljanske pravice pa se nam kratijo.

Pridimo k pameti in podajmo si roke!

Več zavednih kruhoborcev.

DRUGI APEL.

»Dne 16., ozir. 17. junija so objavili naši dnevniki to-le kratko notico:

Generalna direkcija državnih dugo v Beogradu je sporočila, da ostanejo bivše avstro-ogrške obveznice, oziroma honoriranje istih, toliko časa v njenih tresorjih, dokler ne bo rešeno vprašanje prevzema teh obveznic.

Na to obvestilo bodi pripomnjeno:

Ze celih osem let čakajo lastniki teh obveznic brezuspešno na rešitev. Da se zadeva v tem dolgem času ni rešila, smatramo krive naše gospode poslance. Vse prizadete, katerih je v Sloveniji veliko, pozivljamo zato, da pri septembrskih volitvah oddajo svoje glasove samo za one kandidate, ki se bodo obvezali, da se bodo za rešitev le zadeve zavzeli in ki bodo tudi na katerikoli način dokazali, da je njih izjavi zaupati.

Kajti drugače po dosedanjih žalostnih izkušnjah ne moremo upati, da bo vprašanje obveznic vendar enkrat rešeno.

Sledi podpis.

Dva dopisa iz ljudstva, dva resna opomina našim strankam na ljudske potrebe in cela vrsta enakih opominov bi mogla slediti. Zakaj beda vlada danes v Sloveniji in revščina postaja vedno večja.

Naše stranke pa tega nočejo videti, ker so slej ko prej prepričane, da nima naš narod nobene druge bolečine, kakor da se v teh težkih časih gre »liberalce« in »klerikalce«.

Zato imajo volivci čisto prav, če hočejo stranke prisiliti, da krenejo na drugo pot, ker vse naše gospodarstvo mora propasti, če gremo po sedanji poti dalje.

Samo naj volivci vztrajajo in naj se ne puste premotiti od fraz in njih volja bo obveljala.

Sovjetske strokovne organizacije v službi militarizma.

V sovjetski Rusiji se nikakor ne zmanjšuje propaganda za militarizem in vojno, temveč baš obratno: vojaška propaganda je vedno intenzivnejša in se širi čimdalje bolj. Vladni aparat je baš pred kratkim časom podvzel gorostasne korake, da se sprejmejo in izvajajo v službo sovjetskega militarizma tudi vse strokovne organizacije. — Te dni se je v Leningradu vršilo zasedanje ruskih strokovnih organizacij, na katerem se je poleg običajnih razgovorov o organizacijskem poslovanju obravnavalo tudi vprašanje militaristične naobrazbe vseh članov strokovnih organizacij.

To zasedanje je otvoril sam predsednik ruskih strokovnih organizacij Tomski, ki je v svojem uvodnem govoru poudaril tudi to-le:

»Nasprotniki prete sovjetski Rusiji s terorjem in z intervencijami. Na njihove pretnje moramo odgovoriti s širjenjem militarističnega in predvsem strelskega sporta. Vsak član naših organizacij mora biti dober strellec. Vsaki strellec, ki se bo odlikoval, bo dobil od sovjetske oblasti visoko nagrado. Boljšega strelca bomo smatrali tudi za boljšega sodruga v naših rdečih strokovnih organizacijah.«

Predsednik leningrajskih strokovnih organizacij Ugarov je obžaloval, ker strokovne organizacije niso posvetile splošni vojaški naobrazbi toliko pažnje, kot bi to morale, da bi se v čim širših dimenzijah razvil med članstvom strelski sport. V leningrajskih organizacijah je vpisanih v strelske sekcije samo 3500 delavcev. To število je nezadostno. Nova naloga strokovnih organizacij mora biti širjenje med širokimi proletarskimi masami agitacije za vstop ruskih delavcev in kmetov v strelske organizacije.

Ugarov je navedel tudi nekoliko konkretnih predlogov o vprašanju agitacije in propagande za strelski sport. Izjavil je, da mo-

rajo strokovne sveze dovoliti dovolj visoke kredite, da bo mogoče prirediti med članstvom čim več posebnih strelskih kurzov. »V blaginjah naših strokovnih organizacij bomo že našli toliko denarja,« pravi dalje Ugarov, »da bomo mogli zgraditi nova strelišča in administrativno strelski sport tako urediti, da bo imel vsak član naših organizacij lastno puško.« (Ruske strokovne organizacije imajo okoli osem milijonov članov.)

Nastop Tomskega in Ugarova, ki sta s prepričevalnim govorom na vodstvo strokovnih organizacij vzbudila zanimanje za strelski sport, je imel popoln uspeh. Predsedstvo leningrajskega gubernijskega strokovnega saveza je po obeh referatih sprejelo obširno resolucijo, v kateri je zapisano tudi to-le:

»Ker je nevarnost, da izbruhne nova vojna vsak dan vedno večja in večja, smatra predsedstvo leningrajskega gubernijskega strokovnega saveza za potrebno, pomagati pri širjenju strelskega sporta in pri ustanavljanju strelskih kurzov. Vsi strokovni savezi v leningrajski guberniji so dolžni, da zbero finančna sredstva, da se more strelski sport čim intenzivneje razviti.«

Delavci poedinih tovarn in podjetij bodo začeli prirediti strelske tekme. Za najboljše strelce je članstvo strokovnih organizacij odredilo tri nagrade.

Agitacija za vpisovanje ruskih delavcev in kmetov v strelske organizacije je zelo velika. Na razpolago so že strelišča in prostori, da se more članstvo strelskih organizacij čim intenzivneje vaditi.

Novo geslo v sovjetskih strokovnih organizacijah je sedaj: Vsak član sovjetskih strokovnih organizacij, mora biti dober proletarski strellec.

Tako postaja tudi militarizem v sovjetski Rusiji prav tako važen ko v vseh kapitalističnih državah.

Politične vesti.

— Prva kandidatura v Sloveniji. V četrtek se je vršil v Rokodelskem domu v Ljubljani zbor zaupnikov SLS za Ljubljano. Soglasno je bil na tem zboru proglašen za kandidata SLS v Ljubljani dr. Anton Korošec, za njegovega namestnika pa glavni urednik »Slovenca« Fran Teršeglav. Kakor je na eni strani sigurno, da zavzema dr. Korošec med slovenskimi aktivnimi politikmi najodličnejše mesto, tako pa je jasno, zlasti z ozirom na njegovega namestnika, da je bila kandidatura dr. Korošca proglašena na način, da gre dne 11. septembra samo za strankarski mandat SLS. Ni izključeno, da bo to naše mnenje potrdila dne 11. septembra tudi Ljubljana.

— Ne bo enotne delavske liste. Kakor smo informirani, so se pogajanja med socialisti in komunisti za skupen nastop pri volitvah razbila in nastopijo socialisti in komunisti ločeno. Socialisti sigurno upajo, da si pribore mandat in so postavili za svojega kandidata g. Petejana. Seveda so tudi komunisti optimistični. Verjetno pa je, da dobimo v mariborski oblasti še enega socialističnega kandidata in sicer v osebi g. Möderndorferja.

— Mandat Laze Markovića ogrožen. S prijazno podporo policije je dosedaj dr. Laza Marković vedno siljajo zmagal v mostarskem okraju. Čeprav pa je bil Laza Marković eden najbolj vplivnih pašičevcev, je imel njegov volivni okraj le malo od njega in še letos smo doživeli žalosten škandal, da je umrlo nekaj ljudi v mostarskem okraju od gladi. Ker pa vrhu tega ni Laza Marković več v vladi in tudi ne v vladni skupini, je postal njegov mostarski mandat zelo dvomljiv in Laza Marković se je zato podvil v svoj okraj, da z osebnim vplivom reši, kar se še rešiti da. Vseeno pa je prišel prepozno, ker sta že pred njim prišla v okraj odločna nasprotnika Markovića, dr. Uroš Krulj in Pero Ivanišević ter imela več konferenc

z radikalnimi prvaki ter dosegla, da sta oba bila proglašena za kandidata. Tako je zelo verjetno, da bo moral prihodnje skupščino gledati le od zunaj tudi mali Laza Marković, ki je včasih igral tako veliko ulogo kot justični minister in šef naših reparacij.

— Sodelovanje muslimanov in radikalov v oblasti in občinah. Na seji jugoslovanskega muslimanskega kluba v Beogradu je poročal dr. Spaho o političnih prilikah. Dejal je, da je prišlo mnogo pritožb proti policijskemu aparatu in razmestitvi uradnikov. Upati pa je, da bodo z dobro voljo vsi ti vzroki nezadovoljstva odstranjeni. Kar se tiče občinskih komisarjev, sprejemajo muslimani vladni predlog, da se to vprašanje reši skupno z vprašanjem delovanja oblastnih skupščin. Muslimani sprejemajo sodelovanje radikalov v oblastnih skupščinah, radikali pa sodelovanje muslimanov v občinah. Dr. Spaho upa, da bo oboje v najkrajšem času izvršeno.

— Iz bolgarskega sobranja. Na zadnji seji bolgarskega sobranja je govoril vodja opozicijske demokratske stranke Malinov in izrazil s svojim govorom veliko pozornost. Malinov je najprej govoril o bolgarski ne-tranji politiki in konstatiral, da so bile volitve nasilne. Kljub temu pa je dobila opozicija večino glasov in samo krivičnemu volivnemu redu se ima vlada zahvaliti, če ima večino mandatov. Nato je prešel Malinov na zunanjo politiko, ki ne pokazuje nobenih uspehov. Vojna kontrola zaveznikov je sicer odpravljena, zato pa izvršuje sedaj vojno kontrolo Zveza narodov. Malinov hoče, da vodi Bolgarska absolutno miroljubno politiko in da ne išče nobenih avantur. (Min. predsednik Ljapčev zakliče tu: Mi smo za mir.) Nato pravi Malinov: Zadovoljen bi bil vsled te izjave, toda tudi v preteklosti sem slišal enake izjave na tem mestu in vseeno smo

bili vrženi v vojno. Oficialno se sicer izjavlja, da so naši odnosi s sosedi dobri, vi vsi pa veste, kako se postopa proti našim sosedom.

— Spor med Poljsko in Rusijo še ni poravnal. »Izvestja« pišejo v uvodniku, da spor med Poljsko in Rusijo nikakor še ni poravnal, ker ni poljska vlada na drugo sovjetsko (in precej predrzno, op. ured.) noto še odgovorila. Do izboljšanja odnosajev tudi ne pride, dokler ne da poljska vlada sovjetski za umor Vojkova polnega zadoščenja, to je, da izžene vse belogardijske Ruse iz Poljske. Če pravi poljska vlada, da so se odnosi med Moskvjo in Varšavo zboljšali, potem to ne odgovarja resnici, ampak naj samo potolaži ameriške bankirje, s katerimi se pogaja poljska vlada v svrhu najetja večjih posojil. Poljska vlada mora razumeti, da v rusko-poljskem konfliktu ni uporabljiva taktika »umitja rok«. Sovjetska vlada tudi ne bo sklenila s poljsko vlado tako dolgo nobenega garancijskega pakta, dokler ne dobi polnega zadoščenja za umor Vojkova. — Dvomimo, da bi ta veleponosna izjavljanja »Izvestij« naredila na poljsko vlado poseben učinek.

— Nemški parlament odklonil podaljšanje zakona o odložitvi odškodninskih zahtev nemških knezov. Predlog zakonodajnega odbora, da se ta zakon podaljša, je bil sicer od parlamenta sprejet z 233 proti 167 glasovom. Ker pa pomeni ta predlog izpremembo ustave, je zanj potrebna dvestreljinska večina. Ta pa ni bila dosežena in zato je bil predlog odklonjen, pa čeprav je večina parlamenta bila zanj. Vsled tega tudi ni nemška vlada padla, ker je njeno stališče obveljalo, čeprav samo z manjšino glasov.

— Zmaga Čangkajšeka. Poročilo o zmagi Čangkajšeka se potrjuje. Poraz pekinškega generala je tako velik, da splošno dvomijo, če se bo mogel sploh še postaviti proti Čangkajšeku. Mesto Hanghuang, ki je ključ province Santung, je padlo v roke južnih čet. Čangkajšek je zmago tudi v političnem oziru dobro izkoristil in nastopil z vso odločnostjo proti komunistom. Vsi komunistični agitatorji, ki so ruski državljani, morajo v 24 urah zapustiti Kitajsko. Nadalje so bile izvršene obsežne preiskave v strokovnih organizacijah in je bilo več komunističnih agitatorjev aretiranih.

RAZSTAVA »DUNAJ IN DUNAJČANJE«

se bliža koncu, ako ne bo podaljšana vsled še vedno prav obilnega obiska. Obžalovati je treba, da je razmeroma le mal del našega razumnosti imel srečno priliko, da si je to razstavo pazljivo ogledal. Cesar nam ne more podati na kupe strokovnih knjig, nam nudi la dunajska razstava, ki je najboljša šola za mlado in staro, za šolsko mladež in osi-vele može. Ne vidimo tu nazorno razporejene le dokaze o razvoju kulture na dunajskih tleh od starih časov rimljanske Vindobone, marveč tudi celo vrsto vseh možnih naprav za sedanje človeka, vse moderne pridobitve socialnega skrbstva za zdravega in bolnega človeka, posebno za bolnega, bolhnega in zdravega otroka. Kar v teh pogledih ustvarja Dunaj, vzbuja obudovanje vsega sveta, tu so torej podani svetli zgledi humanitarnih, socialnih, zdravstvenih in drugih naprav in toliko meri, da moramo reči: klobuk z glave. Naša mesta bi morala naravnost komandirati svoje referente za vse take oddelke na razstavo z dolžnostjo, da točno poročajo o vsem, kar so tu videli, in pa, da bodo posnemati. Silno mnogo pobud za nove naprave bi prinesli domov. Ako človek vidi te lepe vzglede tako nazorno podane, se ga nehoti loti želja, da tudi za svoje ljudstvo stori kaj tako koristnega in lepega.

Ko imar kaj časa in ker je razstava le par minut od mojega doma, pa skočim notri in si podrobneje ogledujem posamične dele. Star sem dovolj, a kolikor se morem tu naučiti, je naravnost neverjetno. Vidim pa skoro vsak čas po več čet šolske mladine, ki pod vodstvom svojih učiteljev ogleduje razstavo. Naravnost zavidanja je vredna ta mladež, ki ima tako lepe prilike, da se more tako nazorno toliko lepega naučiti in videti na svoje mlade oči. Učitelji so vodniki, oni opozarjajo otroke na vse, kar je za nje posebno važnega in koristnega in jim dajo vsa potrebna pojasnila. Slišal sem tudi dijaloge med učitelji in otroci, in ker sem sam bil učitelj v svoji mladosti, vidim, kako izborna šola je to za ono mladež, ki ima srečno priliko, da se tu uči. Učitelji so bil posebno poučeni o razstavi in opozorjeni na vse važnejše oddelke. A. G.

SREDNJEŠOLSKI KONGRES.

Popreobratna zmešnjava nam je naklonila tudi srednješolske kongrese. Če bi bili ti kongresi le sestanki prijateljstva in medsebojnega spoznavanja, ne bi bilo nič hudega. Toda pri nas je že tako, da se mora vsake stvari polastiti tudi politika. In tako so tudi naši srednješolci postali plen strank in njih objektivnosti je izgubljena. Brez objektivnosti pa ni pravega napredka.

Zato mislimo, da bi bil čas, da bi se tudi srednješolski kongresi nehali. Ni dobro, če mladina prezgodaj sili v življenje, ker je življenje tako trdo, da vzdrži v njem le že dovršen mož, ne pa še nedorasel mladenič.

MESTO ODGOVORA CITAT.

Opetovano smo že povedali in tudi dokazali, da nas ton »Delavske politike« oprošča, da si odgovorjati na izpade tega »velelista«. Da si odgovorjati na »Delavska politika« domišljevala, pa ne bo »Delavska politika« glade njenega, da ima ona v polemiki z nami glade njenega zagovora esdesarskega naprednega bloka je najmanj prav, ji danes citiramo »Rdeči prapor«, ki je čisto gotovo vsaj toliko delavski list, kakor pa se »Delavska politika« baha, da je. »Rdeči prapor« z dne 25. junija pa pravi v članku »Enotna fronta« med drugim tudi to-le:

»Če »Delavska politika« zagovarja danes s toliko vneto napredno fronto, je v tem

Dr. OETKER
JEVIM
BACKINOM

najboljše recepte pošilja na željo brezplačno
in poštne prosto
DR. OETKER, d. s. o. s., MARIBOR.

zopet videti vpliv onega moža, ki je nekdanj »Naših Zapiskih« propagiral nekaj kulturne boje...

Mislino, da ta citat za zagovornike napredne fronte pri »Delavski politiki« zadostuje.

ZAHVALA BELI SOKOLSKI LJUBLJANI.

Ob vzornu završenem V. pokrajinskem zletu JSS, ki je v dneih 27. do 29. junija t. l. napolnil Ljubljano z viharimi izrazi navdušenja in bratske ljubezni, smatramo za svojo dolžnost, da izrekamo vsem javnim činiteljem in vsemu prebivalstvu iskreno zahvalo za vso pozornost, ki so jo kakorkoli izkazovali našemu članstvu in našim dragim gostom.

Vsa Ljubljana je po ogromni večini svojega prebivalstva storila vse, da so naše svčanosti in prireditve ob otvoritvi Sokolskega Tabora uspelo nad vse slovesno, vzorno in dostojanstveno, kakor se sklada z globoko nacionalno zavestjo našega mesta in s pravo gostoljubnostjo.

Bela Ljubljana je zopet dokazala, da je narodna in sokolska, kar naj služi utrditvi nje dobrega in po vsem slovenskem svetu razširjenega imena in slovesa.

V pripravljanju, da ostane Ljubljana trajno zvesta našemu Sokolstvu, vabimo vse nje prebivalstvo in ves naš narod pod sokolske prapore, ki se zmagovito vijajo na čelu sokolskega pohoda v veličastno bodočnost Slovanstva na čast in slavo naše domovine!

Vsej sokolski deci, vsemu naraščajoju članstvu in naši slavni vojski izrekamo za izvršeno sokolsko delo bratsko priznanje in bratsko zahvalo!

Sprejmite vsi naše iskrene bratske pozdrave!

Naj živi Slovensko Sokolsko bratstvo!
Naj živi naš slovenski sokolski Tabor!

Zdravo!

V Ljubljani dne 30. junija 1927.

Slavostni in izbrani odbor.

KRATKE VESTI.

Usmrtevec anarhistov Saccia in Vanizettija, guverner države Massachusetts odloži.

Italijanski listi protestirajo, ker tvorijo del francoske garnizije na Korziki tudi črnci, ker je na Korziki italijansko prebivalstvo in Italijani ne puste, da bi bilo to prebivalstvo degenerirano od zamorske krvi.

Čiherin je izjavil, da bo sovjetska politika na Kitajskem izpremenjena in da bo odslej manj agresivna.

Bivši nemški kanceler Wirth je izjavil na velikem shodu republikanske zveze v Karlsruhe, da namerava zrušiti sedanjo nemško vlado in jo nadomestiti s pravo republikansko.

Za zunanjega ministra Rumunije je imenovan rumunski poslanik v Londonu Titulescu.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Opera:

Začetek ob 20. uri svečer.

1. julija, petek: Zaprt.
2. julija, sobota: »Orlov«. Gostuje g. Majhenič. — Red D.
3. julija, nedelja: »Carmen«. Gostuje g. Gospodinov. — Izven.
4. julija, ponedeljak: Zaprt.
5. julija, torek: »Madame Butterfly«. Gostuje g. Darian. — Red A.

Dva gosta — tenorista v naši operi V nedeljo, 3. julija gostuje bolgarski tenorist gospod Gospodinov in sicer v operi Carmen, v torek 5. julija pa slovenski tenorist g. Darian v operi Madame Butterfly.

V opereti »Orlov« gostuje v soboto, dne 2. julija član osješkega Narodnega gledališča g. Majhenič, ki je že parkrat gostoval na našem odru z izredno lepim uspehom. Gospod Majhenič je ljubljeneec ne le osješke temveč tudi zagrebške in beogravske publike, kjer je v zadnjem času zelo pogostokrat gostoval. Poljubljanskem gostovanju odide g. Majhenič na gostovanje v dunajski Bürgertheater.

Mlinarji pozor!

Opozorili smo že enkrat, da gotovi ljudje zopet na tihem delajo zoper interese naše slovenske mlinarske industrije. Sem pa tja se pojavljajo glasovi, ki jasno kažejo prikrito tendenco vzeti našim mlinarjem težko pridobljene pravice, ki jih je dovolila vlada z železniškim ministrstvom in to je predvsem znižano vozništvo za žitne pridelke, ki so namenjeni za mlev našim mlinom.

Svoječasno je vlada ugodila upravičeni težnji naših mlinarjev za znižano vozništvo in sicer tako, da plačujejo mlinarji za prevoz žita, ki ga meljejo v svojih obratih znižano vozništvo, ki znaša pri vagonu 400 do 500 dinarjev. Dasiiravno to znižanje še daleko ne pomenja izenačenja s položajem mlinarja v Bački in Banatu, ki živi sredi žita in mu zato odpadejo vsi izdatki prevoza in ima še druge ugodnosti, vendar je to znižanje vitalnega pomena za našo mlinarsko industrijo, ki se nahaja itak v veliki krizi in težkem konkurenčnem boju za svojo eksistenco. To je na posled videla tudi vlada, ki je to izjemno težko stališče podprla z malenkostnim znižanjem vozništva.

To dejstvo pa je povod, da se močno organizirana, bogata mlinarska industrija Banata in Srbije vedno in povsod zaletava v to naredbo ter poskuša z vsemi sredstvi, da se ta znižana vozništva odpravi in s tem oškoduje našega mlinarja v korist bačkega in srbskega mlinarskega veleindustrijskega. Dasiiravno računamo z vso gotovostjo, da tem pozivom beograjski merodajni krogi ne nasledijo, hočemo vendar pribiti na tem mestu način borbe, ki ga vodijo zastopniki južne mlinarske industrije v tem pogledu.

Direktor srbskega mlinarskega združenja, gospod Milovanović je priobčil v št. 176, zagrebškega »Morgenblatta« z dne 30. junija daljši članek, v katerem kaže na hibe željeznih tarif. Kot se v splošnem strinjamo z člankom, kar se tiče tarif pri izvozu moki, otrobi in kakor ga v tem tudi podpiramo, tako moramo pa odločno protestirati zoper sledeči pasus tega članka. Gospod Milovanović je namreč čutil potrebo, da v obrambo svoje mlinarske industrije očrni naše mlinarje in sicer pravi gospod Milovanović v nekem odstavku sledeče: »Naša stara želja je tudi sprememba privilegiranih vozniških stavkov za žitarice mlinov iz pasivnih pokrajin. Želimo, da se te določbe tako spremenijo, da ne bo mogoče nobenih zlorab. Doslej se je večkrat dogodilo, da se je po znižanem tovornem stavku v Slovenijo do-

bavljeno žito izvozilo v inozemstvo, mesto da bi se v tamošnjih mlinih zmelo.«

Ta trditev je zelo drzna in smela! Gospod članekar ne trdi s tem nič več in nič manj, kot da je naš mlinar nakupil žito, ga naslovil na svoj mlin, ker le tako naslovijo zamore imeti pogodnost znižane vozništva. Ko je žito prispelo, pa ga je odpremil v inozemstvo. Določbe vozniškega stavka pravijo izrecno, da se po znižani vozništvu odpremilni vagon na namembni postaji ne sme reekspedirati. Gospod Milovanović pa ve, da da se je to zgodilo. S tem je zajedno obsodil tudi naše železniške uradnike, ki so te vane reekspedirali v inozemstvo!

Ne gospod Milovanović! Vaše trditve so pavšalna sumničenja in baš Vi bi morali iznesti za svoje trditve dokaze in dokler teh dokazov ne iznesete moramo smatirati, da je bil Vaš namen žalibog samo pavšalno sumničenje v škodo naših mlinarjev, bil je to le poziv merodajnim krogi, kažo na zlorabe, ki jih ni in jih biti ne more — v namenu, da izgube naši mlinarji tudi to skromno pomoč, ki jo nudi država naši mlinarski industriji z znižano vozništvom.

Če je država vsled težkega položaja naše mlinarske industrije uvidela potrebo znižanja tarife žita za mlev našim mlinarjem, s čimur pa še daleč ni pokrita potreba Slovenije in bačkimi mlini vključno tej naši industriji oddajajo veliko množino moke v Slovenijo, tedaj je storila država samo svojo dolžnost napram našim mlinarjem, storila svojo dolžnost tudi napram tisočim mlinarskih delavcev, ki so zaposleni doma. Najmanj tako podpora so pričakovali slovenski mlinarji od bratskih mlinarskih zastopnikov juga, zato nas članek gospoda Milovanovića upravičeno žali, ker je v njem tendenca, izvajajoča iz konkurenčnih nagibov, ki zamore slovenskemu mlinarju samo škodovati.

Konečno pa je vendar pričakovati, da se tudi naši mlinarji v svojo ekonomsko obrambo organizirajo, kakor je to potrebno.

Pojavljajoči se glasovi kažejo, da bo slovenska mlinarska industrija še pogosto in vedno le v položaju eksistenčne obrambe. Vsaka obramba pa je le tedaj močna in koristna, ako predstavljajo organizirano enoto, ki edina bo mogla odbijati take in slične napade in iskati sredstva in pota, ki so nujno potrebna, da se mlinarska industrija obdrži vsaj na svoji dosednji postojanki.

Lojze Slanovec.

Naš narod na Primorskem oropan svojih imen in priimkov

Z. Ž. — V Trstu, 30. junija.

V Sloveniji so bili in so morda tudi še danes župniki, ki nočejo krštevati otrok z narodnimi imeni, češ, da takih svetnikov ni v cerkveni praksi, oziroma rimskem martirologiju. Stvar je koncem konca umljiva, ker gre za verski obred, pri katerem naj otrok v smislu pomena, ki naj ga ima svetotajstvo krsta za krščenca, otrok dobi ime zaščitnika svetnika. V Italiji pa na take »malenkostne« seveda nobeden ne gleda, dasiravno bi bilo pričakovati, da bi morala ravno tu, pred očmi samega najvišjega poveljarja katoliške cerkve, duhovščina še prav posebno gledati na to, da bi se načelo krščenja otrok na imena svetnikov čim najstrožje izpolnjevalo. Kakor rečeno, pa temu ni bilo tako, in še celo pred »odrešenjem« je bila v Trstu cela vrsta »Italov« in »Italije«, ki jim gotovo ne najdejo godu v nobeni praksi, bilo je »Irredente«, in imate danes zopet cele kupa »Redente«, kakor je bilo pred »odrešenjem« Trsta in Trenta v Italiji precej otrok krščenih na ime »Friste« in »Trento«, ki jih gotovo ni v rimskem martirologiju, to se pravi, seznamu svetnikov-mučenikov. Z verskega stališča torej v Italiji ni odpora proti imenom, ki niso svetniška.

Zelo zanimiva pa je postala stvar v našem Primorju glede krstnih imen otrok slovenskega naroda imena.

Fašistom so vobče slovenska imena silno zopna. Seveda gre jim za to, da prikažejo zunanjemu svetu naše Primorje kot pristno italijansko deželo, ali tujec, ki ima oči, da vidi, in ušesa, da sliši, opazi takoj na prvi pogled, da je italijanstvo dežele pravi pravcati humbug, ker je vendar vse, kamor pogleda, in vse, kar sliši, slovensko. Slovanski govor, slovenska imena, slovenski običaji, vse slovensko, samo nič italijanskega;

celo imena Italijanov so — slovenska. Tako je razumljivo, da se je skovala ona vladna naredba o izpremembi slovenskih priimkov v italijanske, češ, ker so to le italijanski, na umeten način, pod vplivom in pritiskom bivših dunajskih vlad poslovanjeni priimki. Ta vladna naredba je sicer že v veljavi, ali doslej je bilo še zelo malo prošelj za izpremembo priimka, prisilnih izprememb pa menda sploh še ni bilo. Ali dogaja se že sedaj nekaj drugega, kar je precej podobno temu prisilnemu izpreminjanju priimkov.

Na Primorskem so, kakor po vsej Italiji, uvedeni državni matični uradi in vodijo jih občine. Cerkevne matice nimajo za javnost nikakršne veljave več — izvzemši seveda čas pred uvedbo civilnih matičnih uradov — in tako se seveda krstne, poročne in mrljske matične knjige vodijo v občinskih uradih. Rojstvo otroka je treba naznaniti v občinskem matičnem uradu, enako kakor tudi poroko, ki jo potem izvrši občinski načelnik ali njegov namestnik, in kakor tudi vsak slučaj smrti. Ob naznanitvi rojstva je treba seveda poleg vseh drugih podatkov treba naznaniti tudi ime, ki se bo dalo pri krstu otroku. Pa se je zgodil v Trstu naslednji slučaj:

Nekemu našemu človeku se je rodil deček. Oče je šel seveda v mestni matični urad, da naznani rojstvo, in je naznanil tamkaj, da se bo deček imenoval — Gorazd. Matičnemu uradniku ni šlo nikakor v glavo, da bi se danes, ko je Trst že skoraj devet let »odrešen«, otrok italijanskega državljanca, torej Italijana, mogel imenovati »Gorazd«, z imenom, ob čigar izgovorjavi se mora po mnenju občinskega gospoda uradnika zlomiti na sto kosov jezik vsakega poštenega Italijana, in nikakor ni hotel vpisati tega imena v matično knjigo, temveč je vzlic najodločnej-

šemu ugovoru otrokovega očeta vpisal otroka v matično knjigo z imenom »Gorardo«, češ, če ni očetu prav tako, pa naj se pritoži. In oče se je v resnici pritožil, a te dni je o njegovi pritožbi izreklo svojo besedo tržaško višje deželno (apelacijsko) sodišče, pri čemer se je sklicevalo na člen 374. italijanskega civilnega zakonika, dasiravno v Primorju velja še vedno avstrijski civilni zakonik, ki določa, da v slučaju, če s strani tistega, ki naznani rojstvo otroka, ne napove otrokovega imena, matični uradnik sam da otroku ime. Ker je stvar gotovo ne samo zanimiva, temveč tudi velepoučna, evo vam razsodbe sodišča:

»Trdovratnost, s katero se hoče svojemu otroku nadeiti slovensko ime v sedanjem zgodovinskem trenutku, v katerem bi moralo biti ponos za vsakogar popolno poitalijančenje v misli in v jeziku, ki je odelo in ja tudi jezik Danteja, vzbuja upravičeni sum, da se s tem razodeva bolj ali manj jasno neki drug namen. Očetovska pravica pa vendar ne more iti tako daleč, da bi zašla v zlorabo ali motila javni red ali žalila nacijsko zavest. To je predvideval oni razboriti matični uradnik, ko se je vršče svojo službeno dolžnost strogo državnega značaja, kot zvest tolmač zakona in italijanskega čustvovanja upravičeno uprli vpisu imena Gorazd in ravno tako pravilno tolmače dejstvo, da je oče nadel otroku nesprejemljivo ime, kot enakovredno, kakor da mu ni hotel dati nikakršnega imena, in ga je nadomestil on sam v smislu zgoraj imenovanega člena 374 civilnega zakonika.«

Tako je torej razsodila najvišja sodna instances za vse Primorsko, tržaško apelacijsko sodišče. Očetu, ki so njegovemu otroku proti njegovi volji, ob njegovem najodločnejšem ugovoru, nadeali ime, kakor ga je hotel italijanski matični uradnik, ostaja sedaj še pritožba na državni svet, ki pa bi seveda potrdil razsodbo tržaškega apelacijskega sodišča.

Značilno je, kako je dotični matični uradnik utemeljeval svoj postopek. Izjavil je namreč, da otrokov oče, ko je napovedal ime otroka, Gorazd, ni hotel povedati, kaj to ime pomeni v italijanskem jeziku in da tako on, uradnik, ni mogel prevesti tega slovenskega imena v italijanski jezik, pa je zato dal otroku podobno glaseče se ime »Gerardo« (izgovori: Džerardo!).

Tržaški italijanski tisk je seveda silno navdušen zaradi te razsodbe tržaškega apelacijskega sodišča, za katero pravi, da bo odselej rabila kot ravnilo vsem matičnim uradom na Primorskem. V zadnjih desetletjih da so jugoslovanski agitatorji, duhovniki in učitelji na vse kriplje delali na to, da bi izbrisali ali pa vaj kolikorotliko zabrisali dvatisočletno kulturo Primorja s tem, da so svetopisemska in latinska imena Antona, Marka, Martina, Petra, Pavla, Vincencija itd. zamenjali s srbskimi imeni, Milanom, Mirkom, Dušanom itd., a ženska imena, kakor Albino, ki je bila splošno udomačena na Krasi in v Soški dolini, pa z Zoro in Zorko. Da se zavre in prepreči tako umetno potvarjanje in pokvarjanje italijanskega imenoslavlja v deželi, je tržaško apelacijsko sodišče porabilo priliko pritožbe očeta onega »Gorazda«, ki pa se je čisto pravilno in zakonito izpremenil v »Gerardo«, sicer tuje, ali vsaj v svoji zunanji obliki italijansko se glaseče ime, da je enkrat za vselej napravilo konec temu potvarjanju italijanskega značaja dežele.

Tako je torej italijanska sodna oblast, seveda v svoji fašistovski-italijanski zagreznosti in želji, da bi tudi ona po svojih najboljših močeh sodelovala pri raznarodovanju, poitalijančevanju, asimilaciji našega naroda na Primorskem, segla celo po imenih naših otrok, po pravici staršev, da dajejo imena svojim otrokom po svoji volji. Tako v resnici naš človek na Primorskem ne more imenovati prav čisto ničesar več svoje last. Če si posestnik, ima država pravico v smislu odurnega, predlanskim uveljavljenega zakonskega odloka, da te vsak čas razlasti in požepe po svetu. Niti najmanjše stvarce ne smeš izpreminjati na tvojem posestvu, niti drevesa v gozdu ne smeš posekati brez dovoljenja oblasti. Nisi torej ti gospodar na svojih tleh, temveč država, oblast. In ni dovolj to. Segli so že ali pa bodo v najkrajšem času celo po onem, kar je vespovsod neoporečna lastnina vsakega posameznega državljanca, po tvojim priimku, in sedaj segajo tudi po tvojim imenu, po imenih tvojih otrok! Rop, najpristnejši rop, skrajno predrzno vnebovpijoče nesramno utemeljevanje izpreverčanja zakona s strani prvih njegovih čuvarjev, sodnikov samih!

SPLOŠNE DOLŽNOSTI DAVKOPLAČEVALCEV V III. ČETRLETJU 1927.

(Objava Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

I. Hišna najmarina.

Za odmero hišne najmarine za leto 1927 v krajih, v katerih niso vsa poslopja zavezana temu davku, so hišni posestniki dolžni vložiti napovedi o donosu hišne najemščine leta 1927 pri pristojnem davčnem oblastvu do konca meseca avgusta t. l. Izpremembe, ki nastanejo glede višine hišne najemščine izza vložitve napovedi do konca leta 1927, se morajo davčnemu oblastvu sproti naznanjevati.

Hišni posestniki, ki ne bi pravilno in točno prijavili hišne najemnine, izgube razen tega, da jih zadenejo kazenske posledice, pravico sodno zahtevati večje najemnine od one, ki so jo prijavili davčnemu oblastvu.

Ako ne predloži hišni posestnik napovedi o najemninah v določenem roku in ako se tudi na ponovni poziv ne odzove v treh dneh, se kaznuje v denarju do 180 Din. Ako se pa tudi v nadaljnjih osmih dneh ne odzove pozivu, odpošlje davčno oblastvo na lice mesta uradnega odposlanca, ki sestavi napoved proti povrnitvi efektivnih stroškov, odobrenih po stroškovniku.

Hišni posestniki, katerih v najem dana poslopja nimajo več nego 7 stanovanjskih prostorov, so upravičeni ustno napovedati hišno najemnino pri županstvu, ki zbira take podatke v tabelarnih zapisnikih.

II. Občna pridobnina.

Dne 31. julija t. l. poteče rok za vložitev pridobninskih izjav za dveletje 1928-1929.

Do tega roka morajo vložiti izjave vsa pridobninska podjetja (trgovina, obrt, industrija itd.), tudi ona, ki so še sedaj obdačena z občno pridobnino.

Kdor ne vloži v določenem roku pridobninsko izjavo, temu se odmeri občna pridobnina na podstavi uradnih podatkov. Priredbeni organi niso v tem primeru zavezani davčnega zavezanca še posebe pozivati, naj vloži izjavo.

Vse navedbe v izjavah se morajo nanašati na stanje obratnih razmer v času od 1. julija 1926 do 30. junija 1927, ako se pa podjetje ni vršilo leto dni, pa na povprečno stanje med krajšo dobo njegovega obstanka.

Tiskovine za izjave se dobivajo brezplačno pri davčnih oblastvih in davčnih uradih.

III. Posebna pridobnina.

Za vložitev napovedi za leto 1927 poteče zadnji rok dne 1. julija 1927. Podjetja, ki še nimajo odobrenih računskih zaključkov za preteklo poslovno dobo in torej napovedi še ne morejo predložiti, naj si takoj izposlujejo primerno podaljšanje roka.

IV. Davek na poslovni promet.

Davkoplačevalci, ki so zavezani plačevati davek po knjig opravljenega prometa, so dolžni opremiti davek za II. četrletje 1927 do 31. julija 1927 in hkratu predložiti prijavo. Zamudniki se še posebej opozore na svojo dolžnost, ali s posebnim pozivom ali z javnim razglasom ter z zapretilom uradne ocene ter rednostnih glob.

Kdor vloži nepravilno izjavo, izgubi pravico pritožbe.

V. Dospelost direktnih davkov.

Dne 1. avgusta 1927 dospo v plačilo vsi direktni davki za III. četrletje 1927. Davčni uradi so upravičeni jih v 14. dneh po dospelosti prisilno izterjati in zaračunavati poleg 8% zamudnih obresti še za opomin 1 paro od vsakega dinarja davčnega zadržanja.

Ob istem roku zapade v plačilo tudi pavšalni davek na poslovni promet ki se plačuje po višini prometa, opravljenega v letu 1926.

VI. Davek na zaslužek telesnih delavcev. Delodajalci, ki odpremljajo pobrane zneske z mesečnimi seznami, so dolžni odpremiti pobrane zneske in predložiti sezname do 14. vsakega meseca, delodajalci, ki odpremljajo pobrane zneske s četrletnimi izkazi, pa tekem 14 dni po preteku vsakega četrletja, to je do 14. julija 1927.

VII. Davek na službene prejemke privatnih nameščencev.

Za plačilo tega davka uvedenega s členom 79. točka VI. finančnega zakona za leto 1927-1928, jamčijo službodajalci, ki semjo davek odtezati od prejemkov pri izplačevanju. Pobrane vsote morajo oddati s posebnim pregledom v dveh izvodih pristojnemu davčnemu uradu v 14 dneh po preteku vsakega trimesečja, za II. trimesečje 1927 torej do dne 14. julija 1927.

WINSTON CHURCHILL.

Winston Churchill, mnogostranski mož, ki je imel že petnajst poklicev, pripadal trem političnim strankam, osmim vladnim okrajem, z dvajsetorico različnih klobukov, edini angleški minister, ki je od početka vojne ostal do danes aktiven, je bil rojen 30. novembra 1874 leta kot najstarejši sin lorda Randolpha Churchilla in njegove žene, hčerke znanega newyorškega advokata. Kakor vse Amerikance, ki so poročile naslov, je bila pretirano samozavestna.

Od zgodnje svoje mladosti je dajal Churchill dovolj povoda za anekdote o sebi. V svojem prvem semestru, ko je pohačal šolo v Harrowu, je pristopil nekoč k najstarejšemu v razredu, sedanjemu šefu admiraltete, mr. Amery-u in mu dejal: »Ti si zelo majhen za svoja leta!« Predno ga je Amery utegnil kaznovati, kje Churchill mirno nadaljeval: »Toda vsi veliki možje so majhni. Poglej mojega očeta!« Churchill je bil zmorni hraber. Neka druga povest iz časov njegovega šolanja je sledeča: Učitelj branja je razkazoval svojo umetnost in med drugim vprašal, če hočejo učenci videti neko variacijo slavnega Tellovega poskusa, da bi namreč presekali jabolko na glavi nekega od prisotnih. Dočim so se vsi boječe umaknili v ozadje, je takrat štirinajstletni Winston

Churchill stopil iz vrste, imel že jabolko v rokah in si ga pustil na glavi presekati na dvoje.

Iz Harrewa je šel Churchill na vojaško akademijo in končno prišel k huzarjem. Njegovi neortodoksni nazori so ga zapletli v vse-mogoče dogodivščine. Vsled tega ni čudno, če je bil kmalu prestavljen kot vojni dopisnik na Kubo, kjer se je Španija borila proti Združenim državam. Živa in mična pisma iz teh bojev so ga prvič proslavila kot pisatelja.

Leta 1897 in 1898 je služil ob indijski meji in opisal te boje v »The Story of The Malakant Field Force«. Leta 1898 se je udeležil bitke, kjer je padel Chartum. Njegova knjiga »The River War« vsebuje lepe opise in ostro kritiko Kitchenerjevega pohoda na Nil. Ko je izbruhnila burska vojna, je šel Churchill kot dopisnik v vojno ozemlje. Dne 15. novembra 1899 so oboroženemu vlak, kjer se je vozil Churchill, grnate odvzele sposobnost za boj. Kljub naporom vojakov, katerih se je tudi Churchill aktivno udeležil, je vlak ostal na mestu in Churchill je padel Burom v roke.

Kot ujetnik v Pratoriji je nepretrgano izmišljal načrte za beg, dokler se mu ni končno posrečilo, da se je skril v vlak s premo-gom, ki je po naključju prispel v Delagoa Bay. Od tod preko morja v Durban in poža-

nje ogromne ovacije pri govoru s stopnic mestne hiše.

Potem je bil poslan k južnoafriškani lahki konjenici in se udeležil nebroj bojev. Bil je v bitki pri Spicu Kapu, kjer se je general Buller poskušal osvoboditi Ladysmith, pa je bil primoran prisostvovati zavzetju Pratorije.

Po Churchillovem begu iz ujetništva so se razširile govorice, da je svoj slučaj preveč pobarvan izročil zavostni in da Buri sploh niso imeli interesa zadrževati ga. Toda uradni brzojavka iz tistih časov pa dokazuje, da je ta obdolžitev neosnovana in da je bil izdan ukaz, Churchilla čuvati »kakor druge ujetnike, in če se pokaže potreba, z največjo strogostjo.« Knjigi »London to Ladysmith via Pretoria« in »Jan Hamiltons March« opisuje Churchillovo doživljaje v tej vojni.

K politiki se je Churchill priključil leta 1899, ko je zastopal konservativne interese. Doživel je poraz. Ta čas je bil Churchill še izredno slab govornik Komaj par stavkov je lahko povedal, ne da bi se ustavil. Poleg tega je imel še to nesrečo, da je imel presekano nebo. Tačas ni poznal niti umetnosti zmerjanja. Bil je še nepolizan mlad psiček. Med tem je postal njegov govor sijajen, njegov glas čist in on je danes mojster metafore. V zadnjem času je študiral neko delo o kitajski filozofiji in si zapomnil naj-

daljše in najbolj zapletene stavke iz nje. S temi pita zdaj spodnjo zbornico. Churchill ljubi tudi dolge besede. Pred kratkim je skoval izraz »inexpugnable« in on je tudi autor besede v laž opisujoče fraze: »terminološko netočnost«.

Tekom mrzlične predvojne dobe se Churchill ni omeil samo na brodogojstvo. Bil je aktiven v ustavni kontroverzi parlamenta z zgornjo zbornico in močan zagovornik Home Rule.

Z značilnim pogumom je govoril v Belfastu o tej zadevi in poslal celo v Belfast Leugi angleške bojne ladje, da posvari Ulster pred žaljivo zvezo z Anglijo.

Churchill je napisal tudi nad vse zanimivo zgodovino svetovne vojne, katere par odlomkov je priobčil naš list in kjer sta dve najzanimivejši točki: Popis angleškega poraza v Dardanelah in podmorske bitke z Nemci. Pomen te knjige je predvsem ta, da je prva, ki podaja celoten pregled vojne, gledane z vseh vidikov, pisana od moža, ki je bil ta čas skoro z vsakim organom vojne v osebnem stiku: z admiraliteto, kabinetom, parlamentom, s strelskimi jarki, kot muni-cijski minister in glavno pa kot zaupnik Lloyd Georges.

Dnevne vesti.

ZAKAJ?

Tako se vprašujejo beograjske »Novosti«, ker je bil neki visoki železniški uradnik vsled težkih prestopkov upokojen, sedaj pa zopet nastavljen proti mesečnemu honorarju 5000 dinarjev, dasi je njegova krivda dokazana in dasi ni po proračunu njegova zopetna nastavitve mogoča.

Zakaj? Tako se sprašujejo tudi mnogi poštenci in zaslužni uradniki, ki ne morejo dobiti niti tega, kar jim po zakonu gre.

Zakaj? Cela vrsta takih vprašanj je in nikdar jih ni konca. A to vse zaradi enega samega vprašanja, ki se glasi:

Zakaj volivci ne morejo izbrati pravih poslancev?

Zakaj?

— »Amerikanski Slovenci« je ponatisnil naš uvodnik »Po obnovi starega prijateljskega«, seveda — brez navedbe vira.

— Uradne ure pri deželni in okrajnem sodišču v Ljubljani so od 1. julija 1927 naprej od pol 8. do 14. ure. Vložnice je odprto od 8. do 13. ure, v nedeljah od 9. do 12. ure in v praznikih od 8. do 12. ure. — Predsedstvo deželnega sodišča v Ljubljani.

— Pomoč od vremenskih nezdgo prizadelemu prebivalstvu Hrvaškega Zagorja. Zagrebška skupščina je naslovila na predsednika vlade Veljo Vukičevića nujno intervencijo za pomoč prebivalstvu v Hrvaškem Zagorju, kjer so vremenske nezdgo prizadejale prebivalstvu ogromno škodo. Velja Vukičević je obljubil, da se bo izdala potrebna pomoč v najkrajšem času.

— Napredovanje profesorjev in učiteljev. V prosvetnem ministrstvu je podpisan večji ukaz o napredovanju srednješolskih profesorjev in učiteljev.

— Zaposlovanje inozemskih delavcev. Minister za socialno politiko je odredil, da se vrši zaposlovanje inozemskih delavcev, dokler novi pravilnik ne stopi v veljavo, tudi v nadalje po starem pravilniku.

— Gospodarska statistika. V ministrstvu trgovine in industrije je odobren kredit 50 tisoč dinarjev za sestavo gospodarske statistike. Material se že zbira.

— Razpisano mesto. Razpisuje se služba pogodbene poštarja pri pošti Gradac v Belokranju. Jamčevina 100 Din. Letni prejemki: redna plača 9000 Din, doklada (50 odstotkov redne plače) 4500 Din, za telegraf 240 Din, za prenašanje pošte 2000 Din, za selso dostavo 6240 Din. Poslušne s priloge naj se vlagajo na pošto ravnateljstvo v Ljubljani do 5. julija 1927. Med priloge mora biti tudi potrdilo, krajevne oblasti, da ima prosilec zagotovljene prostore za pošto kakor določa čl. 16 pravilnika o pogodbenih državnih poštah.

— Razpisano sodno mesto. Odda se mesto deželno sodnega svetnika ali okrajnega sodnika in sodnega predstojnika pri okrajnem sodišču v Radovljici; praviloma se oddajo vsa druga mesta sodnih predstojnikov, okrajnih sodnikov in sodnikov, ki bi se izpraznila tekom razpisa ali zaradi razpisa. Prošnje je vložiti najkasneje do 31. julija 1927 pri predsedništvu deželnega sodišča v Ljubljani.

— Razpisano veterinarsko mesto. Za državni bakteriološki zavod v Ljubljani je razpisano asistentsko mesto. Kompetirati morejo le diplomirani veterinarji, po možnosti s specifičnim znanjem iz bakteriologije in serologije. Prošnje je vložiti do dne 10. julija 1927 pri upravi državnega veterinarskega bakteriološkega zavoda v Ljubljani.

— Promocija. Na zagrebški univerzi je promoviral za doktorja prava G. Tine Pavlič.

— Nov inženjer. Na tehnični fakulteti beograjske univerze je položil izpit za strojnega inženjerja tehnik Marjan Sajovic iz Kranja.

— Iz državne službe. Poštni uradnik Fran Kocbek je premeščen iz Črne pri Prevaljah v Sombor.

— Nov učni načrt za osnovne šole. Udrženje jugoslovenskega učiteljstva je izdelalo nov učni načrt učnega programa za osnovne šole. Načrt se predloži ministrstvu prosvete, da odredi komisijo, ki naj revidira stari učni načrt in prouči novega.

— Svetovni kongres esperantistov. Budimpeštanska mestna uprava je povabila skupno z zvezo madjarskih esperantistov v Zenevi zborujočo mednarodna zvezo esperantistov, da naj odloči, da naj se vrši svetovni esperantski kongres leta 1929 v Budimpešti.

— Inspekcija šum v Hrvaški in Sloveniji. G. Miodrag Stamenković, direktor generalne direkcije šum inspicira te dni državne šume na Hrvaškem in v Sloveniji.

— Za tarifnega referenta v prometnem ministrstvu je imenovan dr. Josip Cugmus.

— Vseslovenski čebelarški kongres. Kot izgleda, bo jugoslovenski čebelarški kongres zelo dobro obiskan. Posebno mnogo čebelarjev se je prijavilo iz Poljske, Srbije, Bosne, Hrvaške in Rusije.

— Srednješolski državni učiteljski izpit iz glasbe je napravil te dni na glasbeni akademiji v Zagrebu znani slovenski skladatelj Karlo Adamič, sorodnik skladatelja Emila Adamiča.

— Leon Daudet pobegnil. Iz dobro informiranih in zanesljivih virov se je zvedelo, da se je Leon Daudet, francoski rojalist ukradl te dni na jahti kneza Guise-a v Le Havre-u. Jahta je bila opremljena z angleško državno zastavo, tako, da ni zbudila pri francoski policiji nikake sumnje.

— Malomarna železniška uprava. Od Splita do Knina vodi 101 km dolga železniška proga. Kljub vsem obljubam se proga ne popravlja ter je v tako mizernem stanju, da vozi brzovlak iz Splita in Knin cele 4 in pol ure.

— Brez vzroka v trebuh ustreljen. V Bečkereku je pasel te dni 18-letni pastir Živan Berberović mirno ovce. Nenadoma se je pripeljal mimo avtomobil, iz katerega je padel strel, ki je zadel pastirja v trebuh. Berbero-

viča so pripeljali v bečkereško bolnico, kjer so mu projektil odstranili. Zdravniki upajo, da bo ostal mladenič pri življenju. Surovi napadalec ni znan. Berberović ga ne more niti opisati. Vsekakor je moral biti kak pijanec.

Zopet dva poljska »špiona« sta bila ustreljena v Žitomiru v ruski Voliniji.

— Morski psi v Kvarneru. V Kvarneru so se pojavili morski psi. Te dni sta priplavala dva morská psa v kopališče na Kanbridi. Morska psa sta vzbudila v tamkajšnjih krajih veliko zanimanje.

— Rudniška katastrofa v Angliji. V Pont Henry-u (Wales) se je pripetila v nekem rudniku velika eksplozija premogovega prahu. V trenutku eksplozije je bilo zaposlenih v rudniku okoli 100 delavcev. Večina od njih je obolela na zastrupljanju, 12 rudarjev je bilo težko poškodovanih.

— Strela udarila v skupino izletnikov. V gozdu pri Augsburgu je iskala skupina izletnikov pod velikim drevesom zaščite pred nevihto. Nenadoma je udarila v drevo strela. Dve osebi sta bili ubiti, dve deklici sta ohromeli pet drugih izletnikov je bilo težko poškodovanih, več drugih je odneslo lahke poškodbe.

— Sneg v okolici Salzburga. Te dni je zapadlo v okolici Salzburga 3 cm snega. Razume se, da so sadovnik in drugi nasadi močno trpeli.

— Nesreča v nemškem gledališču. V Barmenu se je zrušila ob priliki gledališke predstave tribuna, na kateri se je nahajalo 150 oseb. Okoli 20 oseb je težko poškodovanih.

— Graja generala s krvavimi posledicami. Iz Kišenjeva poročajo: Romunski general Manu, ki inspicira trenutno vojaške oddelke v Besarabiji je očital te dni moštvu konjeniškega polka v Kišenjevu, da ne zna dobro uporabljati sabelj. Odredil je da se ima vršiti drugi dan ponovna vaja. Pri ponovni vaji so nastopili vojaki tako energično, da sta obležala dva na mestu mrtva, 20 jih je bilo pa težko ranjenih.

— Velesojem do 19. ure zvečer odprt. Uprava velesojem je sklenila radi dolgih juljskih večerov podaljšati vsakodnevno zavoritev sejmice do 19. ure zvečer. S tem bo ustrezno zlasti uradnikom in delavstvu, ki je do 17. ure popoldne zaposleno in bo tako zamolgo pohiteti še malo na velesojem. Razstavi paviļioni se bodo začeli zapirati od pol 19. ure naprej, tako, da se bo sejmice do 19. ure polagoma izpraznilo.

Prašek za pecivo
vanilini sladkor!

Ljubljana.

1— Razstava čipkarskih izdelkov na Državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani. »Mali Bruselj« je nazvala neka odlična hrvaška strokovnjakinja ta zavod. Ob koncu šolskega leta priredi zavod vedno zelo lepo uspele razstave in tudi letos se vrši razstava. To je nekaj za naš damski svet! Razstava kaže zelo lep napredek in prekrasne izdelke po narodnih motivih, ki so tako rafinirano izvedeni, da morajo zadiviti najljubše keramične tovarne. Vsi izdelki so domači vendar so okusni in lepi. Na čast ljubljanskemu ženskemu svetu povdarjamo, da se širi vedno večje zanimanje za domače izdelke. V kopališki sezoni se precej greši in marsikak koveč, ki pride k nam čez mejo nosi več »spominov in odpustkov« iz tujine, dasi bi se dobilo kaj takega in cenejšega tudi doma. Prav vesel si smo lepega napredka na zavodu in želimo tudi v bodoče največ uspeha.

1— Gostovanje g. Majheniča v ljubljanski operi. Danes v soboto 2. t. m. gostuje v operi »Orlov« odlični operni pevec, ljubljaneček gledališke publike g. Majhenič. Nastopi v ulozi Jeffersona v kateri je z največjim uspehom nastopal v Beogradu, Zagrebu in Osijeku. Njegov zopetni nastop na našem odru bo brez dvoma zelo simpatično pozdravila naša publika. Predstava se vrši za abonentne reda D.

1— V nedeljo zvečer se poje v ljubljanski operi opera »Carmen« z bolgarskim tenoristom G. Gospodinovim kot gostom v ulozi Don Josea. G. Gospodinov je že enkrat gostoval v tej ulozi in njegov nastop se je odlikoval po simpatični igri in vsled izredne lepote njegovega glasu. Na predstavo opozarjamo posebno posetnike velesojem. Začetek ob 20. uri zvečer.

1— Predavanje o Mehiki. V naši državi se že dalje mudi trgovski ataše pri mehiškem poslañstvu v Rimu g. Salvador Prieto, ki ima nalogo, da proučava naše gospodarske prilike in možnosti za poglobitev trgovskih stikov med našo državo in Mehiko. O svojih vtisih v tem pogledu je že na več krajih predaval. V kratkem pride tudi v Slovenijo in bo o navedeni temi predaval dne 8. julija t. l. ob 10. uri v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljub-

OBJAVA!

VSE gospodinje, katere dosedaj še ne kupujejo prvovrsnega pridačka h kavi, naše domače **KOLINSKE CIKORIJE**, da s popolnim zaupanjem povsod zahtevajo **KOLINSKO CIKORIJ** in gotovo bodo zadovoljne. **PAZITE**, Pri nakupovanju da dobite pravo našo **KOLINSKO CIKORIJ**, katero iz najboljših snovi z novimi modernimi stroji izdelujejo izvežbani domačini in ki zato zasluži, da se uporablja v vsaki slov. rodbini.

VELESEJEM.

Življenje Slovencev, se je v novi državi SHS začelo povsem drugače gibati. Takoj prvo leto je bilo opaziti, da je svoboda, dasi ponekod še napačno pojmovana, preobrazila narod in ustvarila nebroj ugodnosti za smejljivi razmah fizičnih in psihičnih sil. Povsem nove naloge so zrastle in povsem nove smerice, celo take, da smo jih Slovenci, vajeni tisočletnega mrtila, komaj pojmovali in jim sledili. Razgibavati se je začela industrija, oživila je trgovina, osvežena z novimi sokovi, ki jih je dajala prostranost na jug, zvečela je trgovina in perj skoro nepoznana konkurenca je v obrtnih, trgovskih in industrijskih zanetih novih sil in novih misli, kakor zboljšati svoje produkte. S to konkurenco, ki je zdrav kriterij pri produktih, se je začelo torej povsem novo trgovsko življenje, ki je seveda zahtevalo in zahteva žilavost, resnosti in logike. V znamenju tega in takega življenja je spontano vzniknila tudi ideja velesojem in Slovenci smo lahko ponosni na velepomembno institucijo, ki je bila prva v državi. Z velesojem in na velesojmih se je marsikomu preokrenilo pesimistično gledanje na naše trgovsko življenje, na velesojmih je marsikdo dobil novih sočnih sokov za ustvarjanje svojih produktov. Spoznal se je s produkti tujih dežel, primerjal je produkte naših bratov Srbov in Hrvatov in lahko rečemo, da je velesojem ugodno vplival v otično moralnem pogledu, prav tako seveda v gospodarskem. Zato bi bilo po- niževalno za nas, da bi zanemarjali naš velesojem, da celo sramotno, ker s tem bi pokazali svetu, da smo vredni življenja in svobode, v nas samih je močnost, da z letošnjim velesojem dokazemo znova korenitost dela in gledanja v bodočnost. Zato si izprajajmo vesti in te dni pred velesojem pomislimo kaj bi lanko še storili za večjo pom- nost letošnjega velesojem. Oglejte si v dneih od 2. do 11. julija pridobite zadnjega leta in zboljšanje produkcije v enem letu. Velesojem je zrcalo nas samih, je zrcalo Slovenije in je zrcalo države. Zavedajte se tega in ne boste več premišljevali, ogledati si velesojem.

1— Dobava premoga za centralno kurjavo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani je razpisana v št. 69 »Uradnega lista« z dne 27. junija t. l., na kar opozarjamo vse interese.

— Abstinenci! Udeležite se slavnostnega sprejema gostov, ki pridejo na II. Jugoslovenski abstenenčni kongres v soboto ob pol 11. na glavnem kolodvoru.

1— Na pozdravni čajanki o priliki II. Jugoslovenskega abstenenčnega kongresa sodelujeta: članica društva »Treznost« gđe. Marn in konservatoristka gđe. Novakovič. Gđe. Marnova poje Lajovčeve »Bujne velre« in Volaričeve »Bisere«, gđe. Novakovič pa igra na klavirju Suk-ovo »Pomlad«.

1— Glastno središče trezne mladine kot kongresni odbor naznanja cenj. občinstvu, da v soboto ob 21. uri na pozdravni čajanki sodelujeta: članica društva »Treznost« gđna Marn in iz posebne prijaznosti konservatoristka gđna Novakovič. Gđna Marnova poje Lajovčeve »Bujne velre« in Volaričeve »Bisere«, gđna Novakovič igra na klavirju Suk-ovo »Pomlad«.

1— Kongresne znake za abstenenčni kongres in knjižice že lahko dobite v kongresni pisarni in akademskem kolegiju. Znaki stanejo 20 Din. Ljubljanski člani z legitimacijo popust. Kongresna knjižica stane 5 dinarjev.

1— Beograjska »Politika« poroča, da prisostvuje najbrž abstenenčnemu kongresu v Ljubljani Nj. V. prestolonaslednik Petar.

1— Posebni vlak z udeleženci II. Jugoslovenskega abstenenčnega kongresa pride v Ljubljano 2. julija ob 10.30 dopoldne. Pripelje se bo po dosedanjih prijavah okoli 1000 gostov. Ljubljansko trezno mladino ljubljanske abstenente in prijatelje abstenentov vlijudno vabimo, da se polnotševilno udeleže tega sprejema.

1— Noč ga je vzela. Na Rimski cesti št. 5 je stanoval mladenič, moderen shimmy kavalir, navdušen športas, član raznih sportnih klubov — posebno za nogobor se je zanimal. Bil je pomočnik pri trdki Svetina. Po neslavnem odhodu je bil brezposeln. Nalagal pa je svojo gospodinjjo, da je dobil drugo službo in sicer pri Konsumnem društvu na Glincah. Dočim je mislila gospodinja, da se suče fant okoli »pušelca« v Konsumnem društvu, se je sukal po »Pasjem brodu«. Včeraj ponoči je pobral svoje stvari ter pobegnil skozi okno. Gospodinja žaluje za 720 dinarji. Ovadila je fanta policiji. Njegovo ime je Lado Demšar.

— V dnevih od 2. julija do 12. julija 1927 se vrši v Ljubljani VII. Ljubljanski vzorčni velesojem pod pokroviteljstvom Nj. Veličanstva kralja Aleksandra I. Razstavljalci in obiskovalci so prijavitelji iz vseh pokrajin naše države, pa tudi iz inozemstva se bo ulil velik dotok gostov v našo belo Ljubljano. V teh dneih, ko se bo zbralo v našem mestu na tisoče in tisoče tujcev, in ker je velesojem v prvi vrsti za nas Slovence velikega narodnogospodarskega pomena, se mora naše mesto še posebej zavedati svoje dolžnosti, da gre po možnosti in drage volje prirediteljem na roko. Ljubljana uživa sloves, da zna sprejemati goste s pravo slovensko gostoljubnostjo, kar je že večkrat dokazala. Pokažimo sedaj našim bratom z juga in s severa ter drugim, ki prihajajo k nam z dobrim namenom, da smo tudi vredni tega slovesa. Vsak naj se počuti v naši redi kot doma. Ker bo letošnji velesojem združen s higijensko razstavo in si mora urad Ljubljanskega velesojem pravčasno preskrbeti zadostno število prenočišč, vabimo na prošnjo predsedstva Ljubljanskega velesojem cenjene sosedane, da se priglase vsi oni, kateri bi za časa velesojem ali tudi samo za nekaj večerov dali na razpolago prenočišča (posteljo ali divan), seveda proti plačilu. Stanovanjskemu odseku bo dobrodošlo vsako prenočišče, tudi zasilon — ali več postelj v eni sobi. Priglase sprejema stanovanjski odsek VII. Ljubljanskega velesojem tudi pisмено z navedbo cene prenočišča za en večer.

Maribor.

1— Proslava 50-letnice osnovne šole v Studencih se vrši ob vsakem vremenu po že objavljenem vzporedju dne 2. julija z bakljadno igro in 3. julija popoldne z ljudsko veselicjo pri deški šoli. Samooobsebi je umevno, da so uljudno vabljeni ne samo stariši učencev, ampak vsi nekdanji učenci in učiteljstvo. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

— Prenos lekarniške koncesije. Koncesija, kakor tudi osebna pravica za lekarno »Pri Zamorcu« — Molitorjevi dediči v Ptuj se je prenesla na ime kupca mag. pharm. Rudolfa Molitorja v Ptuj.

1— Dohodki društva sestojijo iz članarine družtenikov, preplačil članarine in tu pa tam dobi kak mali dar od dobrosrčneža. Prejemki društva ne zadostujejo niti oddaleč, da bi društvo moglo ukreniti vsaj najnujnejše in najpotrebnejše. Zato bi bilo odveč omenjati, da društvo potrebuje za svoje koristno in humanitarno delovanje kar največje podpore od občinstva.

1— Razstava kanarčkov na letošnjem velesojmu, za katero se bo v korist društva pobiralo 2 Din vstopnine, bo, kakor izgleda, zelo obširna in zanimiva. Prilika bo, da si vsak

1— Društvo za varstvo in vzgojo ptic pevč v Ljubljani je bilo ustanovljeno z namenom ščititi in privabljeti ptice pevke in koristne ptice v obče, kakor tudi pospeševati gojenje kanarčkov pri nas.

Svoj namen dosega društvo s poučevanjem vseh slojev, zlasti pa šolske mladine potom predavanj in s tiskom. Društvo skuša med ljudstvom vzbuditi čimvečjo ljubezen do kriticke domače zemlje. Lahko se trdi, da je društvo veliko pripomoglo, da se pri nas niso vdomačile grde in brezsrčne navade sosedna Laha. Z objavljanjem strokovnih člankov o koristi, ki jo imamo od ptic, s krmljenjem v hudi zimi, s postavljenjem krmlilnic in vališi širi društvo med ljudstvom ljubezen do ptic. Nastopa pa tudi z vso strogostjo proti uničevalcem ptic.

1— Društvo za varstvo in vzgojo ptic pevč v Ljubljani je bilo ustanovljeno z namenom ščititi in privabljeti ptice pevke in koristne ptice v obče, kakor tudi pospeševati gojenje kanarčkov pri nas.

1— Društvo za varstvo in vzgojo ptic pevč v Ljubljani je bilo ustanovljeno z namenom ščititi in privabljeti ptice pevke in koristne ptice v obče, kakor tudi pospeševati gojenje kanarčkov pri nas.

1— Društvo za varstvo in vzgojo ptic pevč v Ljubljani je bilo ustanovljeno z namenom ščititi in privabljeti ptice pevke in koristne ptice v obče, kakor tudi pospeševati gojenje kanarčkov pri nas.

1— Društvo za varstvo in vzgojo ptic pevč v Ljubljani je bilo ustanovljeno z namenom ščititi in privabljeti ptice pevke in koristne ptice v obče, kakor tudi pospeševati gojenje kanarčkov pri nas.

ogleda in čuje nagrajene pevce različnih barv, ras in rodovnikov. Razstavljeno bo tudi vse ono, kar spada k reji kanarčkov. Videli bomo strokovno priznane kletke »valilnice« z gnezdi, kletke »odstavilnice«, kamor pridejo mladiči, ko začenjajo sami jesti. Nadalje kletke »preletovalnice«, iz katerih pridejo mladiči v »visoko šolo petja«, to je male kletke »celice« z ali brez omaric. Poleg ptic in njih bivališč bo razstavljena tudi krma. To pa le res pravilno in od izkušenih strokovnjakov izbrana in sestavljena krma v zrnu, zelenju, preparatih itd.

Poleg tega, da je malokdaj dana prilika ogledati si do 300 kanarčkov skupaj, bo imel vsak posestnik zavest, da je s tem podprl društvo v njegovem plemenitem stremjenju.

Izvoznikom sadja.

Na Dunaju, 26. junija 1927.

Že več let zapored pred sadno letino opozarjamo v dnevnem časopisu naše izvoznike sadja v Sloveniji na nevarnost sadne kupčije v povojni dobi. Dunaj je za Slovenijo najbližji eksportni trg velikega obsega, kjer so možne prav lepe in v vsakem pogledu ugodne kupčije, ali treba je velike pozornosti in izredne previdnosti.

Pred vsem je treba uvaževati, da Dunaj sicer silno mnogo rabi, da pa ima tudi na vseh krajih in koncih sveta svoje redne dobavitelje, ki redno pošiljajo semkaj svoje najboljše pridelke. Kdo n. pr. pri nas danes ima lepa jabolka? Tu jih dobijo raznih plemenitih vrst iz južne Amerike, iz Avstralije itd. Kar pomorejo vsi deli naše zemlje, vse je tu redno o pravem času v najlepši izbiri. Cloveku se kar slane cedijo, ko gleda izložbe delikatesnih trgovin, kaj vse imajo tu na razpolago za tiste, ki lahko dobro plačajo.

Dunajčanje posebno mnogo porabljajo sadja za razne predmete, posebno mnogo pa za vkuhanje: črešnje, marelice, breskve, češnje, jagode, brusnice, pa tudi hruške in jabolka v ogromnih množinah. Toda le najboljše vrste gredo na Dunaju v denar. Tudi tukaj jako mnogo dajejo na zunanjo opremo, n. pr. kako je sadje pakovano, ali je lepo prebrano, da je vsak nezrel ali kakorkoli nakazan sadež odstranjen. Ako imaš n. pr. vagon jabolk na prodaj, tedaj se ti izplača, ako ga nekaj stotov doma obdržiš, a na Dunaj pošlješ le zares lepa in nemadežna jabolka. Kolikor za tako blago več prejmeš, ti plača ves trud in vse ono, kar si prebral in doma obdržal. Prvo pravilo bodi: le najlepše blago na Dunaj!

Drugo pravilo je: hitreje dobave blaga na dunajski trg. Posebno zgodnje sadje ne prenaša dolgotrajne vožnje. Iz Slovenije more priti sadje tretji dan po trganju že na dunajski trg. Tudi jaz bom morala igrati popolnoma enako vlogo.

Dejala je:

— Kaj pa Jean?

— Bil je silno nesrečen, toda obnašal se je tako dostojno, da bi mu bila padla okoli vratu in mu vse povedala, če bi bil ostal še nekaj trenutkov pri meni. Njegov pogled me še zdaj žge. ... Hladno mi je dejal: »Zbogom, ne bojte se ničesar, nikoli več me ne boste videli.« In odšel je.

— In potem? je dejala Albina.

— Potem? Nič. ... Prav nič! Vsa moč me je zapustila, ko sem se znašla samo. Začela se je zame noč in hotela sem umreti. ... Zbežala sem k tebi. ... Albina! Ne glej me vendar tako, kot, da bi me nič več ne imela rada in me ne bi hotela tolažiti!

Albina se je bila dvignila in opazovala čudno in prijazno malo bitje, ki ni bila niti žena, niti deklica, in ki je strmela vanjo s preplašenimi očmi. Prijela je z obema rokama njene vitke rame in dejala:

— Berta, ali ne veš, da si zločinka?

— Toda? ...

— Ti si mislila samo nase, na svoje srce, na svojo bolelost in hotela si se umoriti. Toda oni? Ali veš, da li še živi ob tej uri?

— Albina!

— Nesrečnica! Res je, kjub tvoji lepoti in tvojemu

gre s prvim tovornim vlakom dalje. Ako je v Lipnici vagon enkrat v vlak za Dunaj, tedaj je gotovo, da pride res o pravem času na Dunaj. Ta trošek se brezdvomno izplača.

Ali kar je za dober uspeh trgovine jako važno, je to: koga imajo naši izvozniki na Dunaju, da se nanj zanesajo, da mu svoje blago zaupajo. Danes je skoro povsem prenehala kupčija za gotov denar. Italijani in drugi narodi dovažajo semkaj sadje, zelenjavo itd. iz vseh možnih dežel, toda imajo na Dunaju svoje ljudi, ki to razpečavajo na tuk. Nasmehljivo gosistom, ki skrbijo, da je blago tekom dneva prodano in zvečer ali drugi dan plačajo po odbitku svoje zakonite provizije, ki znaša zdaj 8%.

Tudi naši slovenski izvozniki pošiljajo blago v komisijo, ali silno veliko neprijetnih izkušenj doživljajo. Največkrat so sami krivi, ako doživljajo ludo škodo. Niso dovolj pazni pri izbiri sadja, pri nakladanju in med vožnjo, še manj pa ob dohodu na Dunaj. Tu nastajajo najrazličnejše difference, a naši izvozniki nimajo tu zaupne osebe, ki bi pazila na njihove interese. In čisto se najdejo kupci, ki komaj čakajo takega poštenjakoviča, ki jim je blago poslal na slepo vero. Bog ne daj kakke neprilike med vožnjo, da je došlo kaj prepozno ali le kaj malega pokvarjenega, takoj je vagon na dispozicijo, in predno se odpošiljatelj odloči, da se morda sam napoti na Dunaj, je blago že docela uničeno. Tu treba takoj pametne odločitve, ki je pa mogoča le, ako ima izvoznik na trgu zaupno osebo, ki je že na kolodvoru navzoča ob carinskem pregledu vagona. In ako je treba kaj ukreniti, da more ludi takoj po pameti odrediti, kaj naj se z blagom napravi. — In končno za obračune: kdor nima tu zaupnika, je prejel ali slej tako obrnjen, da ima izvoznik za več let dovolj take kupčije. Videl sem doslej že neštete škode našim ljudem edino radi tega, ker so blago zaupali ljudem, ki zaupanja niso vredni — ali ki so hoteli zlorabiti odsotnost gospodarja. — Tekom let sem dobil veliko prošelj, da sem se naknadno pobrigal za interese naših izvoznikov. Velikanske so bile škode, ki so jih naši ljudje pretrpeli. En sam je izgubil čez sto tisoč dinarjev, ker se je prepozno obrnil name. Za take reči treba poskrbeti naprej.

Kdor nima nikogar tu, da bi se brigal za njegove interese, sem mu jaz na razpolago. Naj se le zaupno obrne do mene na naslov: A. G., Wien VII., Stiflgasse 21, telefon 35-2-89. — Kdor bi na mene računal, naj se oglasi do 10. julija, ker ostanem tu čez polletje le v slučaju, ako bom imel dovolj takega posla. A. Gabršček.

BORZE.

Devize in valute.

Ljubljana. Devize: Berlin 13.475 do 13.505, Curih 1093.5—1096.5, Dunaj 7.9975 do 8.275, London 275.99—276.79, Newyork 56.70—57.90, Pariz 221.825—222.825, Praga 168.2—169, Trst 313.5—315.5; — valute: ameriški dolar 56.05—56.25, avstrijski šiling 8.01—8.04, češkoslovaška krona 166.85 do 167.25.

Efekt.

Ljubljana. Investicijsko 84.5—0, Vojna škoda 340—0, Celjska 195—197, Ljubljanska kreditna 150—0, Merkantilna 0—98, Praste-

diona 850—0, Kreditni zavod 160—0, Vevče 173—0, Stavbna 55—65, Šešir 104—0.

Ljubljana. Blago: Tendence za les mlačna, za deželne pridelke neizpremenjena. Zalključki: 3 vagoni lesa, 2 vagona nove kornice, 1 vagon stare pšenice in 2 vagona nove pšenice.

Curih. Devize: Beograd 9.13, Berlin 123.13, Newyork 519.625, London 25.2325, Pariz 20.345, Melan 28.75, Praga 15.38, Bukarešta 3.125.

Sport.

INTERNACIONALNI MEETING ASK PRIMORJE IN KLUBSKI DVOMATCH KLAGENFURTER ATHLETIKSPORT CLUB (CELOVEC) : ASK PRIMORJE (LJUBLJANA).

V nedeljo 3. julija prirejuje Akademski Sportni Klub Primorje na lastnem igrišču, Dunajska cesta internacionalni meeting, pri katerem sodelujejo razven najboljših ljubljanskih atletov in atletov Aška, Haška in Marathona iz Zagreba tudi polnoštevilna ekipa Klagenfurter Athletiksport Cluba iz Celovca, broječa 12 tekmovalcev, ki bo merila svoje zmoglosti s polnoštevilno četo ASK Primorje v klubskem dvomatchu. Tekmuje se v tekih 100 m, 400 m, 1000 m, štafeti 4 × 100 m, skokih v daljavo in višino z zaleto in metih diska, krogle in kopja. Med celovškimi atleti srečamo same koroške rekorderje, ki so že večkrat nad vse častno zastopali svoje klubske pokrajinske, celo avstrijske državne barve. Prednjačita: sprinter Haderer s svojimi dobrimi rezultati na 100 m — 11.2 sek., 400 m — 51.9 sek., skok v daljavo — 6.20 m in skok v višino — 1.64 m ter metalec: Barta — met diska — 34.66 m, Eschenauer — met krogle — 12.36 m in Kremer — met kopja — 45.72 m. Ob isti priliki bo eden najboljših jugoslovanskih lahkoatletov, Ferko, Hašk, Zagreb, poskušal rušiti državni rekord v skoku ob palici — 3.30 m. Ker se nahaja baš sedaj v najboljši formi in je ob priliki sokolskih tekmovalcev v Ljubljani, na Vidovdan z lahkovati preskočil 3.50 m, je od njega pričakovati znatno zboljšanje rekorda.

Mlada atletska garda ASK Primorja z rekorderjem dr. Perparjem na čelu se nahaja v dobri formi, vsled česar je pričakovati, da bode zunanjim tekmovalcem nudila najostrejšo konkurenco. Vodstvo kluba, zavedajoč se propagandnega značaja te prireditve je določilo zelo nizke cene; vsled tega je pričakovati, da bode sportna publika v velikem številu prisostvovala temu zanimivem tekmovalstvu. Vstopnina: Sedeži 10 Din, stojšča 5 Din, dijaška stojšča 4 Din, mladina do 14. leta 3 Din. Predprodaja vstopnic (sedeži in navadna stojšča v trafiki Sever, Selenburgova ulica.

ILIRIJA : SAND (SUBOTICA).

IV. kolo državnega prvenstva v nogometu.

Jutri v nedeljo 3. t. m. se odigra predzadnje kolo državnega prvenstva. Srečajo se v Ljubljani Ilirija in Subotičko Atletsko i Nogometno Društvo (SAND), v Zagrebu HAŠK in BSK, v Splitu Hajduk in SASK. Tekmam V. kola je pripisovati odločilno važnost; naj-

brže se sicer še ne bo odločilo, kateri klub si bo letos priboril prvenstvo, pač pa bosta va kluba neizbežno zavzela čelno pozicijo v prvenstveni tabeli ter prehitela preostalo četvorico.

Ilirija in SAND se sestane v nedeljo prvič tekom svojega obstoja. Moštvo subotičkih Madjarov se je doslej z lepimi uspehi borilo v državnem prvenstvu; zlasti treba poudariti njegovo senzacionalno zmago nad splitskim Hajdukom v razmerju 5 : 1. Tudi v mednarodnih srečanjih z znanimi budimpeštanskimi in dunajskimi klubi je dosegel SAND letos izredno dobre rezultate. Lanski prvak Gradjanski je v Beogradu podlegel z 2 : 5 povodom otvoritve novega stadiona SK Jugoslavije. Ilirijo čaka v nedeljo torej naloga, ki gotovo ni lažja, kot so bili njeni dosedanja nastopi v državnem prvenstvu. Stirlinajstnevni odmor v prvenstvenem tekmovalstvu bo moštvo previdoma popolnoma vrnil elan in gibčnost in pripravljeni smo skoro, da uspeh potem ne bo izostal.

Radi ljubljanskega velesajma bo tekma Ilirija : SAND gotovo še boljše obskana kot prejšnje prvenstvene tekme. LNP bo vsled tega pričel te dni s predprodajo, da omogoči publiki udoben nakup vstopnic.

MEDMESTNI TENNIS-TURNIR MARIBOR : LJUBLJANA.

Dne 3. t. m. se vrši na igriščih S. K. Ilirije pod Cekinovim gradom medmestni tennis-turnir Maribor : Ljubljana. Maribor zastopajo večinoma igralci S. D. Rapida, ki ima najjačjo tennis-sekcijo v Sloveniji. Maribor nastopi v sledeči postavi: gđ. Stergar (I. S. S. K. Maribor), ga. Rosenberg (Rapid), gg. Hitzel, dr. Blanke, Felber (vsi Rapid), Bergant (M.), Holzinger, Wiestaler (R.), rezerva Leyrer (R.). Za Ljubljano na nastopijo: gđ. Ravnihar (Atena), gđ. Kosler (Ilirija), gg. Miron Bleiweis-Trsteniški, ing. Proier, dr. Gros, ing. Novak, Lado Zajc, Pretnar in rezerva Dacar (vsi Ilirija). Šanse so na obeh straneh skoro enake, morda ima Maribor več izgleda na zmago zlasti pri gospodih, pri damah pa Ljubljana. Igralo se bo 6 iger gospodov posamezno, 2 igrice dame posamezno, 3 igre gospodje v dvojici in 2 igre dame in gospodje v dvojici. Začetek turnirja ob 8. uri. Vstopnina za ves dan 10 Din.

V Srednji Ameriki živi plemo Tarahumar, ki daje po mnenju raziskovalca Zabela najčudovitejše tekače sveta. Med drugim praznujejo neko dvanajstinskevo službo božjo na ta način, da tečejo po cele dneve po deželi. Nek pismošnja je pretekel v 5 dneh 960 km, na dan poprečno 192 km! Zenske pretečejo do 300 km, ne da bi jim škodilo. Imajo tudi neke religiozne igre, pri katerih brajo v teku pred seboj veliko žogo cel dan in celo noč. Kopajo se v parni kopeli, pri čemur jih drgnejo in tepejo s peresi agave.

Lahkoatletske damske tekme v Parizu so imele sledeči rezultat: tek 100 m: Velu 13 in 2 petini sek. — 200 m: Landré 29 sek. — 100 yardov lese: Laloz 14 in 3 petine sek. — 1000 m: Jolly 3:20 min. — Disk: Velu 83.65 metrov — kopje: Varnier 26.54 m — skok v vis: Borey 1.42 m — skok v daljavo: Landré 4.88 m — krogla: Petit 9.13 in 4×100 m štafeta: Golfklub 54 in 4 petine sek.

Marcel Prévost:

Don-Juanke.

Albina si je v grozi dejala: »Danes bo pri meni isto. Tudi jaz bom morala igrati popolnoma enako vlogo.«

Dejala je:

— Kaj pa Jean?

— Bil je silno nesrečen, toda obnašal se je tako dostojno, da bi mu bila padla okoli vratu in mu vse povedala, če bi bil ostal še nekaj trenutkov pri meni. Njegov pogled me še zdaj žge. ... Hladno mi je dejal: »Zbogom, ne bojte se ničesar, nikoli več me ne boste videli.« In odšel je.

— In potem? je dejala Albina.

— Potem? Nič. ... Prav nič! Vsa moč me je zapustila, ko sem se znašla samo. Začela se je zame noč in hotela sem umreti. ... Zbežala sem k tebi. ... Albina! Ne glej me vendar tako, kot, da bi me nič več ne imela rada in me ne bi hotela tolažiti!

Albina se je bila dvignila in opazovala čudno in prijazno malo bitje, ki ni bila niti žena, niti deklica, in ki je strmela vanjo s preplašenimi očmi. Prijela je z obema rokama njene vitke rame in dejala:

— Berta, ali ne veš, da si zločinka?

— Toda? ...

— Ti si mislila samo nase, na svoje srce, na svojo bolelost in hotela si se umoriti. Toda oni? Ali veš, da li še živi ob tej uri?

— Albina!

— Nesrečnica! Res je, kjub tvoji lepoti in tvojemu

geniju te je pustila narava nepopolno. In zaradi tega imam sočutje s teboj, čeprav si hudobna.

— Molči vendar, Albina. Ne napravi me še bolj nesrečno. Stori la bom vse, kar mi boš svetovala.

— Kaj? je nadaljevala Albina, ti si se ločila od moža, ki ga ljubiš, samo radi tega, ker ti je tvoj ponos branil, da mu poveš svojo telesno napako. Rajši imaš, da te smatra za brezsrčno koketo, za nestvor, kot da bi vedel, da si pohabljen, da si telesna reva? Oj, ti otrok, kako slabo poznaš te moške, s katerimi si se igrala, kot se igra otrok s svojo lutko. Dolžnost je, da poiščeš tega nesrečnega in mu rečeš: »Lagala sem! Pogled kakšna reva sem, vsa sem tvoja in hočem biti tvoja. Ako me take ne maraš, pa me suni od sebe in poišči si žensko, ki bo bolj popolna!«

Bertine oči so se razširile in vsa navdušena je poslušala tolažilne besede.

— Da, je šepetala, da, tako je. Govori še naprej, Albina, govori!

Utrujena Albina se je bila sesedla na divan in nagnila glavo. Berta jo je gledala in mislila si je: »Kako je lepa! Toda čisto drugačna je; to ni več Albina.«

— Na napačnem potu si bila ti enako kot jaz, je nadaljevala Albina. Ostro te sodim; toda vedi, da ne sodim sebe nič bolj milo. Po napačnem potu sem hodila kakor ti. Grešili sva proti svetemu redu, proti zakonu žive narave. Dva spola obstojita, ki se dopolnjujeta. Blazno pa je bilo od naju, da sva hoteli zamenjati vlogo spolov v ljubezni. Hoteli sva odvzeti moškim ofenzivo v ljubezni. Bili sva pustolovki in konec Dona Juana čaka tudi naju. Zahrbni lisjak Guilloux je imel

prav. To, kar on imenuje »stari kameniti kip«, ravno oni dan, ko hočemo, premagane od ljubezni, zopet igrati svojo žensko vlogo, biti izvoljene, mesto izvoliti ... ta kip, pravim, stopi pred nas in nas uniči, kot je uničil Dona Juana. Tem hujše za nas!

Šla je z roko preko oči, kot bi hotela zadržati solze.

— Zame je vse končano, je dodala hripavo. Uničena sem. Ne vprašuj me, kajti nočem, da bi me kdo tolažil. Edino vprašanje zame je, kako bi mogla umreti. Sama se namreč nočem umoriti. Ti imaš pa še eno upanje. Tudi si manj kriva, kajti otrok si ... Kaj misliš, kje more biti Jean sedaj?

— Ne vem ... Toda samomora ne bo izvršil, ker je veren človek.

— In če je bolelost močnejša kot vera?

— Ali bi bilo to mogoče? Da, prav imaš! Zločinka sem, takoj moram odhiteti ...

V tem trenutku se je dvignila in hotela zbežati brez klobuka, toda Albina jo je zadržala.

— Počakaj vendar. Kje bi pač mogel biti Jean sedaj? Skoraj gotovo pri kakem duhovniku. Saj si mi rekla, da ima v Parizu spovednika.

— Da, abbéja Pilliarta, župnika v cerkvi sv. Klotilde. Ta duhovnik se je zoperstavljal najinim načrtom, moj nasprotnik je.

— Kaj zato! Če ne najdeš Jeana nikjer drugod, boš pač morala iti k njemu. Kje bi ga pa še lahko iskala?

— V hiši njegove matere, toda saj veš, da gospa Trévoux sedaj ni v Parizu. Potuje po Italiji.

(Dalje.)

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Bačun poštno hranilnica št. 14.257

reg. zadr. z neom. zav.

Urbojarka: »KMETSKI DOM«, Telefon št. 2847

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritličje

Daje:

Posojila na vknjižbo, proti poročilu ter zastavi premičnih in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Obrestuje

vloge na knjižice 6% brez od- čistih povedi

Večje stalne vloge in vloge v tek. računu po dogovoru.

Preskrbuje:

Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in nakaznice (nakazila) na druga mesta.

Uradne ure:

Vsak delavnik od 8. — 12.1/2, in od 3. — 4.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

6 Staroznana restavracija **6**
PRI ŠESTICI
 LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA
 se priporoča cenjenemu občinstvu iz mesta
 in dežele tudi ob času veleseljma
 S spoštovanjem
REZI ZALAZNIK **6**

Otroške majice, kratke noga-
 barvah, kopalne hlače, flor-nogavice za ženske
 in moške, kravate, žepne robce, ovratnike,
 manjetne gumbe, dežnike, palice, nahrbtnike,
 dišeče milo kupite najceneje pri

Josip Petelinc-u

Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.
 Na veliko! Na malo!

Najboljša v materijalu in v konstrukciji so:

Josip Petelinca
 živalni stroji in kolesa
 Gritzner, Adler, in Phönix.

Najlepše opreme, pouk v voženju
 brezplačen.

Nizke cene tudi na obročna plačila.
 Liubljana ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

TISKARNA
MERKUR
 LJUBLJANA
 SIMON GREGORČIČEVA UL.

se priporoča

za naročila v tiskarsko
 stroko spadajo čih del.

MALI OGLASI
 Za vsako besedo se plača
 50 par. Za debelo tiskano
 pa Din 1.—.

Drva - čebin
 Wolfova 1/II. - Telef. 64.

Uradnik
 verziran v mlinski in lesni
 industriji, samostojen do-
 pisnik v srbohrvatskem,
 nemškem, italijanskem in
 angleškem jeziku, knji-
 govodja z daljšo prakso
 želi trajne namestitve. —
 Cenj. ponudbe na »Pošt-
 ni predal 171«.

Prodajalka
 dobra moč v mešanem
 blagu, želi premeniti me-
 sto. Cenj. dopise na upra-
 vo tega lista pod šifro
 »Zanesljivost«.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana
 nudi

najfinejši in najokusnejši
 namizni kis iz vinskega kisa.

Zahlevajte ponudbo. —: Telefon št. 2389.

Tehnično in higijenično najmoderneje
 urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadst.

Pozor na veleselju!

Brata LASAN točita zajamčeno pri-
 stna dalmatinska vina odlikovana na
 vinski razstavi v Šibeniku z zlato
 kolajno. Se priporočata

brata LASAN

Najboljša so
 še vedno

PUCH-kolesa!

Solidne cene! Plačljivo na obroke!

IGN. VOK

LJUBLJANA-NOVOMESTO

— Širite —

„Narodni Dnevnik“!

Gospodična

išče posojilo do 3000 Din
 za dobo enega leta, ka-
 tera bi odplačevala me-
 sečno 250 Din z obrestmi.
 Ponudbe na upravo lista
 pod »Dobre obrestic«.

MATTONI-JEVO

**GISSHÜBELSKO
 SLATINO**

IMA V ZALOGI

A. ŠARABON
 LJUBLJANA

GLAVNA ZALOGA TU- IN INOZEMSKIH
 MINERALNIH VODA

Ogljeni (Karbon) papir

indigo papir, barvni trakovi, barva za šampiljke
 dobite vedno najceneje pri

LUD. BARAGA, Ljubljana
 Šelenburgova ulica 6/I.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ustanovljena leta 1889. Telefon št. 2016.

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Poštni ček. 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

LJUBLJANA, Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja
 nad 250 milijonov dinarjev

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tek. račun, in sicer
 proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge
 proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Stanje vložnega denarja
 nad 1000 milijonov kron

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana
 z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nadoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naših hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA
 GREGORČIČEVA 23
 TRG.-IND. D. D.

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskevin. * Tiska časopise, knjige,
 brošure, cenike, tabele, vabila, lepake, posetnice itd. * LASTNA KNJIGOVARNICA. * TELEFON. ŠT. 2583

Izdajatelj: Aleksander Zelesnikar. — Urejuje: Vladimir Svetek. — Za tiskarno »Merkur« odgovoren: Andrej Sever. Vsi v Ljubljani.